

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ
ในพื้นที่จังหวัดน่าน

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
มิถุนายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ
ในพื้นที่จังหวัดน่าน

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
มิถุนายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

FACTORS AFFECTING THE EFFECTIVE PERFORMANCE OF
CORONAVIRUS 2019 PREVENTION MEASURES
IN NAN PROVINCE.

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Public Administration Degree
in Public Policy
June 2021

Copyright 2021 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ
ในพื้นที่จังหวัดน่าน

ของ บัณฑิตา คำยวง

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฉัตรทิพย์ ชัยฉกรรจ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชศรี เกียรติบุตร)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ เลิศสมพร)

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ พรรณนุภา นพรัตน์)

- เรื่อง:** ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน
- ผู้ศึกษาค้นคว้า:** บัณฑิตา คำยวง, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: รป.ม. (นโยบายสาธารณะ), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2563
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชต์ศรี เกียรติบุตร
- คำสำคัญ:** ปัจจัย, ประสิทธิภาพ, โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค และเสนอแนวทางในการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคระลอกใหม่ไปปฏิบัติในอนาคต ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จำนวน 9 คน ประกอบด้วย นายอำเภอ, สาธารณสุขอำเภอ และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และการตอบแบบสอบถามของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอเวียงสา อำเภอบ้านหลวง อำเภอสองแคว จำนวน 120 คน และจากประชาชนในพื้นที่อำเภอเมืองน่าน จำนวน 275 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้ปฏิบัติงานและประชาชน มีความคิดเห็นว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน ประสบผลสำเร็จมากที่สุด คือ ความร่วมมือของประชาชน รองลงมา คือ ความชัดเจนของนโยบาย มาตรฐานของนโยบาย บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ การติดต่อสื่อสาร และทรัพยากร ตามลำดับ 2) ปัญหาอุปสรรคที่พบ คือ จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำด้านตรวจไม่เพียงพอกับภารกิจ 3) ข้อเสนอแนะควรตั้งด่านตรวจในช่วงที่สถานการณ์แพร่ระบาดมีความรุนแรงหรือต้องการเฝ้าระวังเป็นพิเศษ เป็นระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้น และควรจัดเตรียมความพร้อมด้านสาธารณสุขให้เพียงพออยู่เสมอเพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคในอนาคต

Title: FACTORS AFFECTING THE EFFECTIVE PERFORMANCE OF
CORONAVIRUS 2019 PREVENTION MEASURES
IN NAN PROVINCE.

Author: Bandita Kumyung, Independent Study: M.P.A. (Public Policy), University of Phayao, 2020

Advisor: Assistant Professor Raksi Kiattibutra , Ph.D.

Keyword: Factor, Effectiveness, Coronavirus 2019

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the factor affecting the effectiveness of measures for prevent outbreak of coronavirus disease 2019 (COVID-19) in Nan province; 2) study the problems and obstacles of measures; 3) suggest the guideline for prevent new COVID-19 outbreak in the future from mixed method research. Data was collected by interview from 9 informants, including district chief, public health executive and head of health promoting sub-district hospital, and questionnaire survey from 120 government staffs, including sub-district headman, village headman and village health volunteer in Wiang Sa district, Ban Luang district and Song Khwae district, and 275 general people in Muang district of Nan province. The results found that the most effective factor to limit the migration between Nan and other provinces from staff and people opinion was people's cooperation following by the clearance of policy, policy standard, staffs who involve with these policies, the communication between public organization and resource respectively, whereas the problem was the number of staffs at checkpoint is not sufficient. This study suggested that to set checkpoints when the outbreak situation is virulence and should do in short term only. In addition, preparation of sufficient resources for public health system is also important for control the outbreak that might occur in the future.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีนั้น ต้องขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รักษศรี เกียรติบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิจัย ที่กรุณาให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทาง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบาย สาธารณะทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะในงานวิจัยทำให้การ ศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดี นอกจากนี้ต้องขอขอบพระคุณท่านนายอำเภอ ท่านสาธารณสุขอำเภอ ท่านผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ และผู้ตอบแบบสอบถามทุก ๆ ท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์สละเวลา มาให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนขอขอบคุณปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่ที่ทำการปกครอง อำเภอเวียงสา อำเภอบ้านหลวง และอำเภอสองแควทุกท่านที่มีส่วนในการให้ความช่วยเหลือ ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในพื้นที่

ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ รบ.ม. ปี 62 ที่คอยเป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษา และให้ความช่วยเหลือ สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวที่เป็นกำลังใจและแรงสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน เสมอมา และหากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้จะมีคุณค่าและประโยชน์ทางใดแม้เพียง เล็กน้อย ผู้วิจัยขอยกประโยชน์แด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและ ปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จตราบเท่าทุกวันนี้

บัณฑิตา คำยวง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	1
สารบัญภาพ.....	1
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
มาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	7
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
กรอบแนวคิดการวิจัย	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	35

การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย.....	43
ปัจจัยด้านมาตรฐานของนโยบาย.....	46
การติดต่อสื่อสาร	48
บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	51
ปัจจัยด้านทรัพยากร	55
ปัจจัยด้านความร่วมมือของประชาชน.....	57
ประสิทธิผลของการของการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ	59
ปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสบผลสำเร็จมากที่สุด	63
ปัญหาและอุปสรรค	66
ข้อเสนอแนะแนวทางในการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน.....	68
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย	70
อภิปรายผล.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	83

ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการ ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน	84
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่ จังหวัดน่าน(สำหรับเจ้าหน้าที่/บุคลากรภาครัฐ และภาคประชาสังคม)	88
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่ จังหวัดน่าน(สำหรับประชาชนทั่วไป).....	94
ประวัติผู้วิจัย	100

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐ และภาคประชาสังคม (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอสม.)	40
ตาราง 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม	41
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย	44
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย	45
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านมาตรฐานของนโยบาย	47
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านมาตรฐานของนโยบาย	48
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร	50
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร	50
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	52
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	53
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านทรัพยากร.....	56
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านความร่วมมือของประชาชน	58

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้าน
ความความร่วมมือของประชาชน **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กรหัส**

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถามปัจจัย
ด้านประสิทธิผลของการของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ 61

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัย
ด้านประสิทธิผลของการของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ 62

ตาราง 16 แสดงจำนวน ความถี่ และร้อยละความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลให้
การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสพผลสำเร็จมากที่สุด 64

ตาราง 17 แสดงจำนวน ความถี่ และร้อยละความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลให้
การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่านเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสพผลสำเร็จมากที่สุด 65

ตาราง 18 แสดงจำนวน ความถี่ และร้อยละความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานและประชาชนที่มีต่อ
ปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกัน
การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสพผลสำเร็จมากที่สุด 66

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงตัวแบบด้านการจัดการ	21
ภาพ 2 แสดงตัวแบบยึดหลักเหตุผล	22
ภาพ 3 แสดงตัวแบบด้านการพัฒนาองค์การ	23
ภาพ 4 แสดงตัวแบบกระบวนการของระบบราชการ	24
ภาพ 5 แสดงตัวแบบทางการเมือง	25
ภาพ 6 แสดงตัวแบบเชิงบูรณาการ	26
ภาพ 7 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย	30

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มของการเกิดโรคติดต่อใหม่ ๆ ที่ผู้คนไม่รู้จักขึ้น ในหลายครั้ง เห็นได้จากเหตุการณ์การระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง เช่น การระบาดของโรคติดเชื้อทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง หรือโรคซาร์ส, โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ (H1N1) 2009 หรือไข้หวัดใหญ่ 2009, โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง หรือโรคเมอร์ส, โรคติดเชื้อไวรัสอีโบลา, โรคติดเชื้อไวรัสซิกา (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2559) และล่าสุดพบการระบาดของโรคปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งพบการระบาดครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน จากนั้นแพร่ระบาดไปในหลาย ๆ พื้นที่ของประเทศจีน และประเทศอื่น ๆ (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2563, สื่อออนไลน์) โดยเมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2563 องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศว่าการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่เป็น “ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ระหว่างประเทศ” (Public Health Emergency of International Concern; PHEIC) หลังจากเชื้อไวรัสดังกล่าวแพร่ระบาดไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกอย่างรวดเร็ว และได้ประกาศตั้งชื่ออย่างเป็นทางการสำหรับเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ว่า COVID-19 ซึ่งย่อมาจาก “coronavirus disease starting in 2019” เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 ต่อมาเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 องค์การอนามัยโลก ได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นการระบาดใหญ่ (Pandemic) (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2563, สื่อออนไลน์) เนื่องจากการระบาดของเชื้อดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่ออย่างมากมายต่อประเทศไทยและทั่วโลกทั้งในทางการแพทย์ เศรษฐกิจ และสังคม

สำหรับประเทศไทย เป็นประเทศแรกนอกประเทศจีนที่พบผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 โดยยืนยันพบผู้ป่วยรายแรก เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2563 และกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus

Disease 2019 (COVID-19) เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2563 และเกิดการแพร่ระบาดภายในประเทศอย่างรวดเร็ว จากการไปสนามมวยลุมพินีและจากสถานบันเทิงย่านทองหล่อ ในช่วงเดือนมีนาคม ปี 2563 (สำนักงานวิจัยแห่งชาติ, 2563, สื่อออนไลน์) ทำให้ประเทศไทยต้องจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) หรือศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) ขึ้น ในวันที่ 12 มีนาคม 2563 การจัดตั้งศบค. นี้ก็เพื่อบริหารจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดในประเทศให้อยู่ในวงจำกัด ลดผลกระทบจากการแพร่ระบาด สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการระบาดของโรคอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนประเมินสถานการณ์เพื่อการบังคับใช้กฎหมาย และวางมาตรการป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดอย่างเหมาะสม (สำนักนายกรัฐมนตรี, 11 มีนาคม 2563) และจากสถานการณ์การระบาดที่มีความรุนแรงขึ้น ทำให้รัฐบาลต้องประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน และประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร เป็นครั้งแรกในวันที่ 25 มีนาคม 2563 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 25 มีนาคม 2563) นำไปสู่การกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในระดับต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับชุมชนเพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดในพื้นที่ ทำให้ในขณะนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดในหลายจังหวัดต้องยกระดับความเข้มข้น ในการคัดกรองผู้ที่เดินทางเข้า-ออกพื้นที่ โดยมีการประกาศห้ามคนเข้า-ออก พื้นที่จังหวัด เช่น จังหวัดเชียงราย จังหวัดตาก จังหวัดแพร่ จังหวัดตราด จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดระนอง รวมไปถึงจังหวัดน่าน (สยามรัฐออนไลน์, 2563, สื่อออนไลน์)

ในส่วน of จังหวัดน่าน ได้มีการกำหนดมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยระงับการเดินทางเข้าพื้นที่จังหวัดน่านเป็นการชั่วคราว ในเส้นทางผ่านด่านตรวจอำเภอเวียงสา ซึ่งเป็นเส้นทางหลักเข้าจังหวัดน่านรอยต่อจังหวัดแพร่ ด่านตรวจอำเภอบ้านหลวงและด่านตรวจอำเภอสองแคว ซึ่งเป็นรอยต่อจังหวัดพะเยา โดยให้ประชาชนที่พักอาศัยประจำอยู่ในจังหวัดน่านที่มีความจำเป็นต้องเดินทางเข้าไปในพื้นที่จังหวัดน่าน ในช่วงเดือน

เมษายน 2563 ผ่านการตรวจคัดกรองและกักตัวเองภายในบ้านพักเป็นเวลา 14 วัน ส่วนประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่น หรือมีที่พักอาศัยประจำอยู่ในจังหวัดอื่นที่มีความประสงค์จะเดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่าน ต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ในการเดินทางเข้าจังหวัดน่านต่อเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจ ซึ่งหากไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอ เจ้าหน้าที่สามารถระงับการอนุญาตเข้าจังหวัดน่านได้ (คำสั่งจังหวัดน่าน, 4 เมษายน 2563) หลังการประกาศใช้คำสั่งระงับการเดินทางเข้าจังหวัดน่าน เป็นการชั่วคราวมีผลบังคับใช้ พบว่ามีปัญหาอุปสรรคในทางปฏิบัติบางประการ โดยเฉพาะเรื่องการใช้ดุลยพินิจพิจารณาอนุญาตให้เข้าจังหวัดน่านในหลายกรณี อาทิ การขอนำรถเข้ามารับซื้อผลิตผลทางการเกษตรของผู้ประกอบการรายย่อย, การขอกลับเข้าพื้นที่ของคนที่ออกไปมาค้าขาย หรือทำงานต่างจังหวัด, การขนส่งสินค้าที่ไม่มีเอกสารยืนยันการนำส่งสินค้า หรือการนำรถเปล่าพร้อมบรรทุกคนเข้ามาในพื้นที่ เพื่อไปรับซื้อผลิตผลทางการเกษตร ทำให้เจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจตัดสินใจคัดค้านได้ (เชียงใหม่นิวส์, 2563, ลีออนไลน์) และต่อมาได้มีการออกประกาศปรับปรุงแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าพื้นที่จังหวัดน่านให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ เมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดในประเทศมีจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ลดลงอย่างต่อเนื่องจนเป็นศูนย์ จังหวัดน่านจึงได้ยกเลิกคำสั่งจัดตั้งด่านตรวจหรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน ตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2563 (จังหวัดน่าน, 19 มิถุนายน 2563) ซึ่งจังหวัดน่านเป็นจังหวัดที่ไม่พบผู้ติดเชื้อโควิด-19 จากการแพร่ระบาดในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนธันวาคม 2563

ต่อมาเมื่อพบการระบาดระลอกใหม่ (Newly Emerging) ของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย ในช่วงเดือนธันวาคม 2563 จากตลาดกลางกุ้งในจังหวัดสมุทรสาคร ทำให้เกิดการแพร่ระบาดไปยังพื้นที่ต่าง ๆ เป็นวงกว้าง (บีบีซี นิวส์, 2563, ลีออนไลน์) ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและสกัดกั้นการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างเร่งด่วนในขณะนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดน่านจึงได้มีคำสั่งให้จัดตั้งด่านตรวจดูแลการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านอีกครั้ง เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2563 (จังหวัดน่าน, 30 ธันวาคม 2563, จังหวัดน่าน, 8 มกราคม 2564) ซึ่งการระบาดระลอกนี้ จังหวัดน่าน พบผู้ติดเชื้อโควิด-19 จำนวน 1 ราย เป็นการติดเชื้อจากนอกพื้นที่จังหวัดน่าน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยเฉพาะการใช้มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน เนื่องจากในขณะนี้ยังคงพบผู้ติดเชื้อโควิด-19 ทั้งในประเทศไทยและในหลายประเทศทั่วโลก จึงไม่อาจคาดการณ์ได้ว่าการระบาดของโรคโควิด-19 จะสิ้นสุดลงเมื่อใด อีกทั้งโรคติดต่ออุบัติใหม่ในมนุษย์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตนั้นก็ไม่สามารถคาดการณ์หรือหยุดยั้งไม่ให้เกิดขึ้นได้ แต่สามารถป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคได้ ซึ่งจะช่วยลดความสูญเสียต่อชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมได้ ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จะนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการนำมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่และโรคติดต่ออุบัติใหม่ในอนาคตต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน
3. เพื่อเสนอแนวทางในการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี แบ่งออกเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยมุ่งศึกษาเฉพาะการใช้มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน และปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมถึงข้อเสนอแนะแนวทางในการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค

ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิธีการตอบแบบสอบถาม

ขอบเขตด้านเวลา

ห้วงระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาวิจัย ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยเฉพาะอำเภอที่เป็นที่ตั้งของด่านตรวจหรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า – ออก พื้นที่จังหวัดน่าน จำนวน 3 จุด ได้แก่

1. ด่านตรวจห้วยน้ำอุ่น ตำบลอายนาโหล อำเภอเวียงสา
2. ด่านตรวจบ้านนาหวายใหม่ ตำบลป่าคาหลวง อำเภอบ้านหลวง
3. ด่านตรวจบ้านสะเก็น ตำบลยอด อำเภอสองแคว

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ จำนวนทั้งสิ้น 84,165 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ซึ่งกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95 % และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 404 คน แบ่งเป็น

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย นายอำเภอในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเวียงสา อำเภอบ้านหลวง และอำเภอสองแคว จำนวน 3 คน สาธารณสุขอำเภอในพื้นที่ 3 อำเภอ จำนวน 3 คน และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ 3 อำเภอ จำนวน 3 คน

2. การวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 คน ประกอบด้วย กำนันและผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ 3 อำเภอ จำนวน 48 คน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่ 3 อำเภอ จำนวน 72 คน และประชาชนทั่วไปในพื้นที่อำเภอเมืองน่าน จำนวน 275 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หมายถึง โรคติดต่ออุบัติใหม่ ซึ่งเกิดจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ที่มีการคนพบล่าสุด พบการระบาดครั้งแรกในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน ในเดือนธันวาคม 2562 ก่อนจะมีการแพร่ระบาดใหญ่ไปทั่วโลก กระทรวงสาธารณสุขประเทศไทยประกาศชื่อโรคว่า โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 และให้เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558

มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หมายถึง มาตรการหรือกิจกรรมที่จังหวัดน่านนำมาใช้เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรค ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน

มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน หมายถึง มาตรการตั้งด่านตรวจหรือจุดสกัด เพื่อควบคุมดูแลการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน และแนวทางการปฏิบัติในการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน รวมไปถึงมาตรการที่เกี่ยวข้อง

ผู้ปฏิบัติงาน หมายถึง เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า - ออก พื้นที่จังหวัดน่าน ไปปฏิบัติในพื้นที่

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน

2. ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และแนวทางในการนำมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน มีแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. มาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

มาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย ที่นำไปสู่การกำหนดแนวทาง และมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่ต่าง ๆ หลายหลาย มาตรการ ซึ่งกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้อธิบายถึงความหมายการป้องกัน ควบคุมโรค และลักษณะของมาตรการในการป้องกันโรคไว้ ดังนี้

1.1 มาตรการป้องกันควบคุมโรค

1) การป้องกันควบคุมโรค

การป้องกันควบคุมโรค ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การป้องกันโรค (prevention) และการควบคุมโรค (control) โดยตามความหมายเดิมนั้น การป้องกันโรค หมายถึง มาตรการ และกิจกรรมที่ดำเนินการก่อนที่จะเกิดโรคหรือภัย เพื่อไม่ให้เกิดโรคหรือภัยดังกล่าว ส่วนการควบคุมโรคนั้น หมายถึง มาตรการและกิจกรรมที่ดำเนินการหลังจากที่เกิดโรคหรือภัยขึ้นแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรคหรือภัยนั้นสงบโดยเร็ว ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและความเป็นอยู่ (เช่น ความเจ็บป่วย ความพิการ การตาย ความสูญเสียทางสังคม และความสูญเสีย

ทางเศรษฐกิจ) น้อยที่สุด และไม่เกิดขึ้นอีก หรือ หากเกิดขึ้น ก็สามารรถรับมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ(effectively) และมีประสิทธิภาพ (efficiently) มากขึ้น

ซึ่งบางครั้ง นิยามความหมายของ “การป้องกันโรค” ได้ครอบคลุมความหมายของ “การควบคุมโรค” ไปด้วย ตั้งแต่กิจกรรมที่ดำเนินการก่อนเกิดโรค (primary prevention) เกิดโรคแล้วแต่ยังไม่เกิดอาการ(secondary prevention) หรือเกิดอาการแล้ว (tertiary prevention) ก็ได้ โดยแต่ละช่วงจะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1) Primary prevention ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ ได้แก่การส่งเสริมให้มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของประชาชน (healthy environment) การส่งเสริมให้ร่างกายมีความต้านทานต่อโรคต่าง ๆ และการส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรม สุขภาพที่เหมาะสม (healthy behaviors) โดยให้ประชาชนเป็นผู้สร้างเสริมสุขภาพของตนเอง (health promotion)

2) Secondary prevention เป็นการป้องกันในระยะเวลาที่โรคได้เกิดขึ้นแล้ว วัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ การระงับกระบวนการดำเนินของโรค การป้องกันการแพร่เชื้อและการระบาดของโรคไปยังบุคคลอื่น หรือชุมชนอื่น โดยมุ่งเน้นการคัดกรองโรคเพื่อให้พบโรคโดยเร็วที่สุดก่อนที่จะมีอาการและให้การรักษาโดยทันที

3) Tertiary prevention มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความสูญเสียจากโรคนั้น เช่น ป้องกันความพิการ หรือการสูญเสียชีวิตก่อนวัยอันควร และการป้องกันการเกิดโรคซ้ำ (recurrence)

2) มาตรการในการป้องกันโรค

ลักษณะของ “มาตรการ” (measures หรือ interventions) ป้องกันและควบคุมโรคสามารถ แบ่งได้หลายรูปแบบ เช่น

1) แบ่งตามระดับของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ มาตรการที่ใช้กับประชาชนโดยทั่วไป (population approach) เช่น การบังคับใช้กฎหมาย การรณรงค์ให้ความรู้กระตุ้นให้เห็นความสำคัญหรือส่งเสริมให้ชนหมู่มากมีพฤติกรรมบางอย่าง และมาตรการที่ใช้กับกลุ่มเสี่ยง (high-risk approach)

2) แบ่งตามลักษณะของมาตรการ ได้แก่ มาตรการทางการเงิน (fiscal measure) ได้แก่การเก็บภาษีการให้ทุนสนับสนุนบริการสาธารณะต่าง ๆ มาตรการทาง

กฎหมาย (legal measure) ได้แก่ การใช้กฎหมายบังคับ เช่น หมวกกันน็อค เข็มขัดนิรภัย การรายงานโรคติดต่อ เป็นต้น มาตรการทางการศึกษา (educational measure) ได้แก่ การรณรงค์ให้ความรู้เช่น spots ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพทางวิทยุและโทรทัศน์ เป็นต้น มาตรการทางสังคม (social measure) ได้แก่การพยายามทำให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินมาตรการต่าง ๆ ซึ่งอาจทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น การต่อต้านคนที่ไม่ให้ความร่วมมือ ในการกำจัดลูกน้ำ ยุงลายในบ้านเรือนของตน เป็นต้น

3) แบ่งตามลักษณะของการบังคับใช้ ได้แก่ มาตรการที่ผู้ใช้สามารถเลือกใช้หรือไม่ก็ได้ (voluntary measures) ทั้งนี้ มาตรการทางด้านสาธารณสุขส่วนใหญ่จะมีลักษณะนี้ และมาตรการที่ผู้ใช้ไม่สามารถเลือกได้ (compulsory measures) เช่น มาตรการทางกฎหมาย

โดยทั่วไป มาตรการที่ดำเนินการ มักจะไม่ใช้มาตรการเดียว มักจะประกอบด้วยมาตรการหลายลักษณะร่วมกัน เช่น มาตรการการป้องกัน ควบคุมการบาดเจ็บ จราจร โดยการบังคับให้สวมหมวกกันน็อค ซึ่งเมื่อมีการตรวจจับได้ (มาตรการทางกฎหมาย) ก็มักจะมีการปรับด้วย (มาตรการทางการเงิน) และอาจมีมาตรการส่งเสริมรณรงค์การใช้หมวกกันน็อคร่วมด้วย (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2559)

1.3 มาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่จังหวัดน่าน

จากการกำหนดแนวทางและมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มากมายของรัฐบาล นำไปสู่การกำหนดมาตรการในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับชุมชน เพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดในพื้นที่

ในส่วนของจังหวัดน่าน ซึ่งมีการแบ่งการปกครองเป็น 15 อำเภอ 99 ตำบล 893 หมู่บ้าน 28 ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองน่าน ดังนี้

ทิศเหนือ ประกอบด้วย อำเภอเชียงกลาง อำเภอบัว อำเภอทุ่งช้าง อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ มีพื้นที่ติดต่อกับแขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศตะวันออก ประกอบด้วย อำเภอภูเพียง อำเภอสันติสุข โดยมีอำเภอแม่จริม อำเภอเวียงสา มีพื้นที่ติดต่อกับแขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศใต้ ประกอบด้วย อำเภอพาน้อย อำเภอนาหมื่น มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดอุตรดิตถ์ อำเภอพาน้อย มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดแพร่ อำเภอเวียงสา มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดแพร่

ทิศตะวันตก ประกอบด้วย อำเภอบ้านหลวง มีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา อำเภอท่าวังผา มีพื้นที่ติดกับอำเภอปง จังหวัดพะเยา อำเภอสองแคว มีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอปงและอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (เมืองเชียงฮอน)

มีเส้นทางคมนาคมจากตัวจังหวัดไปยังอำเภอต่างๆและจังหวัดใกล้เคียงที่สำคัญได้แก่

1. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 101 (น่าน –แพร่) รอยต่ออำเภอเวียงสา
2. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1083 (พาน้อย-บ้านโคก) รอยต่ออำเภอนาหมื่น
3. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1091 (น่าน-พะเยา) รอยต่ออำเภอบ้านหลวง
4. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1148 (ท่าวังผา-บ้านห้วยวน) รอยต่ออำเภอสองแคว

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่จังหวัดน่าน จึงได้มีคำสั่งและประกาศของผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน และคำสั่งขอคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดน่าน เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนี้

1. คำสั่งจังหวัดน่าน ที่ 5716/2563 (จังหวัดน่าน, 29 มีนาคม 2563) ให้จัดตั้งด่านตรวจหรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน จำนวน 4 จุด ประกอบด้วย

1. ด่านตรวจห้วยน้ำอุ่น ตำบลอานนาไลย อำเภอเวียงสา
2. ด่านตรวจบ้านพี ตำบลบ้านพี อำเภอบ้านหลวง
3. ด่านตรวจบ้านปางปูก ตำบลนาไร่หลวง อำเภอสองแคว
4. สถานีขนส่งจังหวัดน่าน ตำบลผาสิงห์ อำเภอเมืองน่าน

2. คำสั่งจังหวัดน่าน ที่ 5963/2563 (จังหวัดน่าน, 31 มีนาคม 2563) ให้จัดตั้งด่านตรวจหรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน โดยชุมชน จำนวน 2 จุด ดังนี้

1. ด่านตรวจชุมชนบ้านนาหวายใหม่ หมู่ที่ 5 ตำบลป่าคาหลวง อำเภอบ้านหลวง

2. ด้านตรวจชุมชนบ้านสะเก็น หมู่ที่ 1 ตำบลยออด อำเภอบ้านสองแคว

2. คำสั่งจังหวัดน่าน ที่ 5964/2563 (จังหวัดน่าน, 31 มีนาคม 2563) ให้ยกเลิกการจัดตั้งด่านตรวจหรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เฉพาะสถานีขนส่งจังหวัดน่าน อำเภอเมืองน่าน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความรุนแรงยิ่งขึ้น และมีผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นทุกวันเป็นผลให้ผู้ประกอบการรถประจำทางหยุดให้บริการ ณ สถานีขนส่งจังหวัดน่าน อำเภอเมืองน่าน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2563 เป็นต้นไปจึงไม่จำเป็นต้องตั้งจุดตรวจสถานีขนส่งจังหวัดน่าน อ

4. คำสั่งจังหวัดน่าน ที่ 6384/2563 (จังหวัดน่าน, 4 เมษายน 2563) เรื่อง ระเบียบการ เดินทางเข้าจังหวัดน่าน เป็นการชั่วคราว ณ บริเวณรอยต่อเขตจังหวัด ดังนี้

1. เส้นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 101 จังหวัดแพร่-จังหวัดน่าน
ณ กิโลเมตร 310 +800

2. เส้นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 1091 จังหวัดน่าน-จังหวัดพะเยา
ณ กิโลเมตร 79 +650

3. เส้นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 1148 จังหวัดน่าน-จังหวัดพะเยา
ณ กิโลเมตร 65 +17

เว้นแต่

ก. การปฏิบัติงานด้านการแพทย์ การธนาคาร การขนส่งสินค้าอุปโภคบริโภค ผลผลิตทางการเกษตร ยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ หนังสือพิมพ์ การขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง การขนส่งพัสดุภัณฑ์ การขนส่งสินค้าเพื่อการนำเข้าหรือส่งออก การขนย้ายประชาชนไปสู่ที่เอกเทศเพื่อกักกันตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ ไปรษณีย์ ยายพาทนะทางราชการ โดยผู้ใช้เส้นทางต้องผ่านการตรวจคัดกรองมาตรฐานการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด

ข. ประชาชนที่พักอาศัยประจำอยู่ในจังหวัดน่านซึ่งเดินทางออกเขตจังหวัดน่าน และต่อมามีความจำเป็นต้องเดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่านในห้วงวันที่ 5 - 30 เมษายน 2563 จะต้องผ่านการตรวจคัดกรองตามมาตรฐานการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด และกักตัวอยู่ภายในบ้านพักหรือที่พักของตนเป็นเวลา 14 วัน ตามมาตรฐานการป้องกันโรคที่

ราชการกำหนด โดยต้องรายงานการกักตัวให้เจ้าหน้าที่ควบคุมโรคทราบตลอดระยะเวลาที่กักตัว

ค. ประชาชนชาวไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่น หรือมีที่พักอาศัยประจำอยู่ในจังหวัดอื่นที่มีความประสงค์จะเดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่านจะต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) แสดงเหตุผลจำเป็นที่ในการเดินทางเข้าพื้นที่จังหวัดน่านต่อเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจ หากไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอให้เจ้าหน้าที่ควบคุมโรคประจำด่านตรวจระงับการอนุญาตเข้าจังหวัดน่าน

(2) ผู้เดินทางที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่านต้องผ่านการตรวจคัดกรองตามมาตรฐานการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด และลงทะเบียนผู้เดินทางตามแบบฟอร์มที่จังหวัดน่านกำหนด และต้องกักตัวอยู่ภายในที่พักซึ่งคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อจังหวัดน่านกำหนด เป็นเวลา 14 วัน นับแต่วันแรกที่เข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่าน

5. คำสั่งจังหวัดน่าน ที่ 6385/2563 (จังหวัดน่าน, 4 เมษายน 2563) เรื่อง ระงับการใช้เส้นทางเป็นการชั่วคราว เพื่อเป็นการป้องกันและสกัดกั้นการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเร่งด่วน ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดน่าน จึงมีคำสั่งระงับการใช้เส้นทางเป็นการชั่วคราว จำนวน ๓ เส้นทาง ดังนี้

1. ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ทล 1083 (กม.32 +724) ถนนสายเดนมชาติ - น่านอย
2. ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ทล 1216 (กม.18 +000) ถนนสายขุนสถาน - บ้านसान
3. ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ทล 1243 (กม.34 +030) ถนนสายห้วยไผ่ - หาดไร่

เว้นแต่บุคคลที่มีความจำเป็นเพื่อการปฏิบัติงานด้านการแพทย์ การธนาคาร การขนส่งสินค้าอุปโภคบริโภค ผลผลิตการเกษตร ยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ หนังสือพิมพ์ การขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง การขนส่งพัสดุภัณฑ์ การขนส่งสินค้าเพื่อการนำเข้าหรือส่งออก การขนย้ายประชาชนไปสู่ที่เอกเทศเพื่อกักกันตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ การขนส่งสินค้า

อุปกโศกบริโศก อุปรกรรมทางการแพทย์ ไพรศณีย์ ยานพาหนะทางราชการ โดยใช้เส้นทางตรง ผ่านการตรวจคัดกรองตามมาตรฐานการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด

6. หนังสือคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดน่าน ด่วนที่สุด ที่ นน 0017.3/ ว 2210 ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2563 และประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดน่าน ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2563 เรื่อง รายชื่อจังหวัดที่ไม่พบผู้ติดเชื้อโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โรคโควิด 19 รายใหม่เกิน 28 วัน และมีความเสี่ยงต่ำ (คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดน่าน, 11 พฤษภาคม 2563) มีมติเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2563 เห็นชอบให้ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าพื้นที่จังหวัดน่าน โดยมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 12 พฤษภาคม 2563 เป็นต้นไป ดังนี้

1. ยกเลิกข้อกำหนด “ให้บุคคลที่ได้รับยกเว้นให้เข้าพื้นที่จังหวัดน่าน ใน 5 ประเภท ต้องผ่านการตรวจคัดกรอง ตามมาตรฐานการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนดและกักตัวอยู่ภายในบ้านหรือที่พักของตนเป็นเวลา 14 วัน” และกำหนดให้บุคคลที่ได้รับยกเว้นให้เข้าพื้นที่จังหวัดน่านใน 5 ประเภท ซึ่งเดินทางจากจังหวัดตามประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดน่าน ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2563 เรื่อง “รายชื่อจังหวัดที่ไม่พบผู้ติดเชื้อโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โรคโควิด 19 รายใหม่ เกินกว่า 28 วัน และมีความเสี่ยงต่ำ” ต้องดำเนินการดังนี้

1.1 ผ่านการตรวจคัดกรองตามมาตรฐานการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด ด้านตรวจ/จุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน หรือด้านตรวจ/จุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน โดยชุมชน

1.2 ไปรายงานตัวกับเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ ณ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ในภูมิลำเนา หรือที่ตั้งของบ้าน หรือที่พัก ภายใน 12 ชั่วโมง เพื่อจัดทำประวัติและสอบสวนโรค หากเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตรวจและประเมินแล้ว มีความเห็นว่า

1.2.1 บุคคลนั้นมีความเสี่ยงสูงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โรคโควิด 19 หรือเป็นผู้สัมผัสโรคหรือเป็นพาหนะ ให้สั่งบุคคลนั้นกักกันตนเอง ณ สถานที่ที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อกำหนด เป็นเวลา 14 วัน

1.2.2 บุคคลนั้นมีความเสี่ยงต่ำในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 หรือไม่เป็นผู้สัมผัสโรคหรือเป็นพาหะ อาจสั่งให้บุคคลนั้นเฝ้าสังเกตอาการตนเอง (self monitoring) และต้องรายงาน อาการต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อทุกวัน เป็นเวลา 14 วัน

2. สำหรับบุคคลที่รับยกเว้นให้เข้าพื้นที่จังหวัดน่าน ใน 5 ประเภท ซึ่งเดินทางจากจังหวัดที่ไม่อยู่ในประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดน่าน ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2563 เรื่อง “รายชื่อจังหวัดที่ไม่พบผู้ติดเชื้อโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 รายใหม่ เกินกว่า 28 วัน และมีความเสี่ยงต่ำ” ต้องผ่านการตรวจคัดกรองตามมาตรฐานการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด และกักตัวอยู่ภายในบ้านหรือที่พักของตน เป็นเวลา 14 วัน

กรณีบุคคลซึ่งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อสั่งให้กักกันตนเอง เป็นเวลา 14 วัน ตามข้อ 1.2.1 ข้อ 1.2.2 และข้อ 2 มีความจำเป็นต้องเดินทางออกนอกพื้นที่จังหวัดน่าน ก่อนครบกำหนด 14 วัน ให้ยื่นคำขออนุญาตออกพื้นที่ต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ (สาธารณสุขอำเภอ หรือผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในภูมิลำเนา) หากเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประเมินเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ไม่มีอาการป่วย อาจสั่งให้บุคคลนั้นสามารถเดินทางออกนอกพื้นที่จังหวัดได้ โดยให้ไปกักกันตนเองยังสถานที่ที่จะเดินทางไป หรือให้ไปดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 ที่จังหวัดปลายทางกำหนด

ทั้งนี้ จังหวัดน่านได้มีการเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือออกประกาศฉบับใหม่ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์อยู่เสมอ ดังนี้

1. ยกเลิกคำสั่งจัดตั้งด่านตรวจหรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน ตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2563 (จังหวัดน่าน, 19 มิถุนายน 2563) เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดในประเทศมีจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ลดลงอย่างต่อเนื่องจนเป็นศูนย์

2. ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน ได้มีคำสั่งให้จัดตั้งด่านตรวจดูแลการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านอีกครั้ง เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2563 (จังหวัดน่าน, 30 ธันวาคม 2563, จังหวัดน่าน, 8 มกราคม 2564) เนื่องจากพบการระบาดระลอกใหม่ (Newly Emerging) ของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย ในช่วงเดือนธันวาคม 2563 จากจังหวัดสมุทรสาคร

3. ออกประกาศจังหวัดน่าน ลงวันที่ 13 มกราคม 2564 เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด – 19 เกี่ยวกับการเดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่าน (ฉบับที่ 4) (จังหวัดน่าน, 13 มกราคม 2564)

4. ออกประกาศจังหวัดน่าน ลงวันที่ 31 มกราคม 2564 เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด – 19 เกี่ยวกับการเดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่าน (ฉบับที่ 5) (จังหวัดน่าน, 31 มกราคม 2564)

5. ออกประกาศจังหวัดน่าน ลงวันที่ 31 มกราคม 2564 เรื่อง การกำหนดพื้นที่และมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดใหม่ของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 ในพื้นที่จังหวัดน่าน (ฉบับที่ 5) (จังหวัดน่าน, 31 มกราคม 2564)

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.1 ความหมายของนโยบายสาธารณะ

คำว่า “นโยบายสาธารณะ” มีนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

David Easton (1953, อ้างอิงใน มยุรี อนุมานราชชน, 2556, หน้า 16) ได้ให้ความหมายว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง การจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าต่าง ๆ ให้แก่สังคมส่วนรวมอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

James Anderson (1970, อ้างอิงใน มยุรี อนุมานราชชน, 2556, หน้า 16) ได้ให้ความหมายว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทางการกระทำของรัฐที่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เกี่ยวกับข้อข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

Ira Sharkansky (1970, อ้างอิงใน มยุรี อนุมานราชชน, 2556, หน้า 16) ได้ให้ความหมายว่า นโยบายสาธารณะ คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่รัฐบาลกระทำ โดยครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดของรัฐบาล

Thomas R. Dye (1984, อ้างอิงใน สัจญญา เคนภูมิ, 2559) ได้ให้ความหมายว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ

ศุภชัย ยาวประภาส (2557, หน้า 8) นิยามว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทางการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาล ซึ่งรวมทั้งกิจกรรมที่ผ่านมาในอดีตกิจกรรมที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และกิจกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

วรเดช จันทรศร (2551, หน้า 1) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะ เป็นกิจกรรมต่าง ๆ หรือแผนงานโครงการ หรือแนวทางปฏิบัติที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐได้กำหนดขึ้น โดยมีเจตนาเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

สัญญา เคนภูมิ (2559) ได้สรุปความหมายไว้ว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทางกิจกรรม หรือการกระทำ หรือแนวทางการเลือกตัดสินใจ หรือกฎหมายของรัฐซึ่งได้กำหนดขึ้น เพื่อชี้้นำให้การนำไปปฏิบัติบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการวางแผน การจัดทำโครงการ วิธีการบริหาร กระบวนการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของประชาชน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทางกิจกรรม หรือการกระทำ หรือการตัดสินใจ หรือกฎหมายที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐได้กำหนดขึ้น เพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีเจตนาเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้แก่สังคมส่วนรวม

จากความหมายของนโยบายสาธารณะที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่านโยบายสาธารณะมีความสำคัญกับทั้งต่อตัวผู้กำหนดนโยบาย และต่อประชาชนส่วนรวม เนื่องจากผู้กำหนดนโยบายเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อนโยบายตนเป็นผู้กำหนด ในขณะที่ประชาชนเป็นผู้ที่ได้รับผลจากการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้น กระบวนการของนโยบายสาธารณะจึงต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้นโยบายที่กำหนดมานั้นบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งกระบวนการของนโยบาย หรือขั้นตอนของนโยบาย หรือที่เรียกว่า วงจรชีวิตของนโยบาย มีนักวิชาการหลายท่านได้จำแนกออกเป็นขั้นตอนที่แตกต่างกันออกไป ดังหัวข้อต่อไปนี้

2.2 กระบวนการนโยบายสาธารณะ

Thomas R. Dye (1984, อ้างอิงใน สัญญา เคนภูมิ, 2559) จำแนกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ การก่อตัวของนโยบายสาธารณะการกำหนดนโยบายสาธารณะ การนำเอา

นโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ประเมินผลนโยบายสาธารณะ และการต่อเนื่อง การทดแทน หรือ การยุตินโยบายสาธารณะ

William N. Dunn (1994, อ้างอิงใน สัญญา เคนภูมิ, 2559) จำแนกเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดปัญหา การทำนายทางเลือกและการชั่งน้ำหนักทางเลือกแต่ละทางเลือก การเลือกทางเลือกที่จะกำหนดเป็นนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย และการปรับเปลี่ยนนโยบาย

ศุภชัย ยาวประภาส (2557, หน้า 34) จำแนกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบาย ซึ่งการกำหนดนโยบาย หมายถึงการระบุประเด็นปัญหา การพัฒนาทางเลือก และการเสนอทางเลือก

สัญญา เคนภูมิ (2559) เห็นว่า กระบวนการนโยบายสาธารณะ ควรแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ การก่อตัวของนโยบาย การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบาย

จะเห็นได้ว่านักวิชาการแต่ละท่านมีการจำแนกกระบวนการของนโยบาย ออกเป็นขั้นตอนที่คล้ายคลึงกัน คือ การก่อตัวของปัญหา การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบาย โดยในการจำแนกขั้นตอนของกระบวนการนโยบาย สาธารณะนั้น นักวิชาการแต่ละท่านได้กำหนดให้การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนสำคัญ ขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ จะเห็นได้ว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการนโยบายที่ต่อเนื่องมาจากขั้นตอนการกำหนดนโยบาย ซึ่งถือว่ามีควมสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากนโยบายที่กำหนดไว้นั้นไม่ว่าจะกำหนดไว้ อย่างไรก็ดี แต่หากการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ประสบความสำเร็จก็ส่งผลให้นโยบายนั้นล้มเหลวได้ และความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณในการดำเนินการ สิ้นเปลืองระยะเวลาในการดำเนินนโยบายที่ผ่านมา ตลอดจนบุคลากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานและดำเนินนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงมีนักวิชาการหลากหลายท่านได้นำเสนอไว้ ดังนี้

2.3 ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

J.L. Pressman and A. Wildavsky (1973, อ้างอิงใน มยุรี อนุমানราชชน, 2556, หน้า 228) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของรัฐบาลให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดนโยบายขึ้นก่อนแล้วจึงนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ออกมา

Walter Williams (1971, อ้างอิงใน วรเดช จันทรศร, 2551, หน้า 116) ได้ให้นิยามว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณาว่า องค์การจะสามารถใช้บุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ ในการประสานหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์การและกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่องค์การได้ตั้งเป้าหมายไว้

C.E. Van Horn and D.S. Van Meter (1976, อ้างอิงใน มยุรี อนุमानราชชน, 2556, หน้า 228) ได้ให้ความหมายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กิจกรรมทั้งหลายที่กระทำโดยรัฐบาลและเอกชน ซึ่งมีผลต่อการบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าจากการตัดสินใจนโยบาย

วรเดช จันทรศร (2551, หน้า 25) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นเรื่องของการศึกษาว่า องค์การที่รับผิดชอบสามารถนำและกระตุ้นให้ทรัพยากรทางการบริหาร ตลอดจนกลไกที่สำคัญทั้งหมดปฏิบัติงานให้บรรลุตามนโยบายที่ระบุไว้หรือไม่ แค่นั้น เพียงใด หรืออีกนัยหนึ่ง คือ การนำนโยบายไปปฏิบัติให้สนใจเกี่ยวกับความสามารถที่จะผลักดันให้การทำงานของกลไกที่สำคัญทั้งหมดสามารถบรรลุผลลัพธ์ที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้

จุมพล หนีมพานิช (2552, หน้า 182) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การบริหารนโยบายที่ครอบคลุมถึงการวิเคราะห์พฤติกรรมองค์การ ปฏิสัมพันธ์ของบุคคลและกลุ่มบุคคล สมรรถนะและความร่วมมือของพนักงานของรัฐและภาคเอกชน สภาพแวดล้อมของระบบและปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย

มยุรี อนุमानราชชน (2556, หน้า 228) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การแปลงวัตถุประสงค์ของนโยบายที่กำหนดไว้ ซึ่งนโยบายอาจเป็นกฎหมาย คำสั่งของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี ให้เป็นแนวทาง แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม เพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ศุภชัย ยาวประภาส (2557, หน้า 90) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง มีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมไม่ใช่กิจกรรมที่เกิดขึ้นชั่วคราวแล้วเลือนหายไป แต่เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง แต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์กันตลอดเวลา และการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากขั้นตอนการกำหนดนโยบาย เป็นการดำเนินกิจกรรมขององค์กรที่รับผิดชอบ นำนโยบายไปปฏิบัติว่าจะสามารถกระตุ้นและผลักดันให้การดำเนินนโยบายนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด

2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

แวน มีเตอร์ และ แวน ฮอร์น (1975, อ้างอิงใน วรเดช จันทรร, 2551 หน้า 121-126) ได้เสนอตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยตัวแบบนี้แสดงในเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย ตัวแปรทั้งหมด 6 ตัวแปร ดังนี้

1) มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย เป็นปัจจัยสำคัญที่จะตัดสินว่านโยบายมีสมรรถนะมากน้อยเพียงใด มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบายจึงต้องมีการกำหนดเป้าหมายและข้อกำหนดให้ชัดเจน สอดคล้องกับความเป็นจริง สามารถสังเกตและวัดได้ง่าย ดังนั้น หากผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจและให้การยอมรับในวัตถุประสงค์ของนโยบายอาจทำให้นโยบายนั้นถูกนำไปปฏิบัติอย่างราบรื่น เนื่องจากหากมาตรฐานและวัตถุประสงค์คลุมเครือหรือขัดแย้งกันเอง การวัดสมรรถนะของนโยบายอาจทำได้ยาก

2) ทรัพยากรของนโยบาย หมายถึงถึง งบประมาณ และแรงสนับสนุนอื่น ๆ ที่ช่วยให้การนำนโยบายไปปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพ ความเพียงพอของทรัพยากรทางการเงิน และทรัพยากรอื่น ๆ จะสร้างให้เกิดความต้องการในการทำให้นโยบายเกิดความสำเร็จในการนำไปปฏิบัติ

3) การสื่อสารระหว่างองค์การและกิจกรรมส่งเสริมการนำนโยบายไปปฏิบัติ การสื่อสารระหว่างองค์การเป็นปัจจัยสำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เนื่องจากนโยบายต้อง

อาศัยการสื่อสารของเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไปยังหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้น การสื่อสารที่สร้างให้เกิดความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะต้องมีความชัดเจน ทึ่ียงตรง และสม่าเสมอในระหว่างกระบวนการสื่อสาร ซึ่งการสื่อสารระหว่างองค์การ ประกอบด้วยกิจกรรมเสริมแรง 2 ลักษณะ คือ การให้คำแนะนำด้านเทคนิค และความช่วยเหลือโดยหน่วยงานระดับบน เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานระดับล่างดำเนินการตามที่ต้องการ และหน่วยงานระดับบนอาจพิจารณาให้การสนับสนุนได้หลายรูปแบบ ซึ่งอาจเป็นผลด้านลบและบวกต่อหน่วยงานระดับล่างได้

4) ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) ลักษณะโครงสร้างอย่างเป็นทางการ และ 2) ลักษณะโครงสร้างอย่างไม่เป็นทางการของบุคลากรในองค์การ ลักษณะของหน่วยงานที่ส่งผลต่อสมรรถนะของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ปริมาณและความสามารถของบุคลากรในหน่วยงาน ระดับการควบคุมที่เป็นลำดับชั้นในการตัดสินใจการดำเนินงาน ทรัพยากรทางการเมืองของหน่วยงาน เช่น แรงสนับสนุนจากผู้บริหารหรือนักการเมือง ความสามารถในการยื่นหยัดของหน่วยงาน ระดับของการสื่อสารแบบเปิด เช่น การมีเครือข่ายการสื่อสารที่เป็นอิสระ การเชื่อมโยงอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการของผู้กำหนดนโยบาย และผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

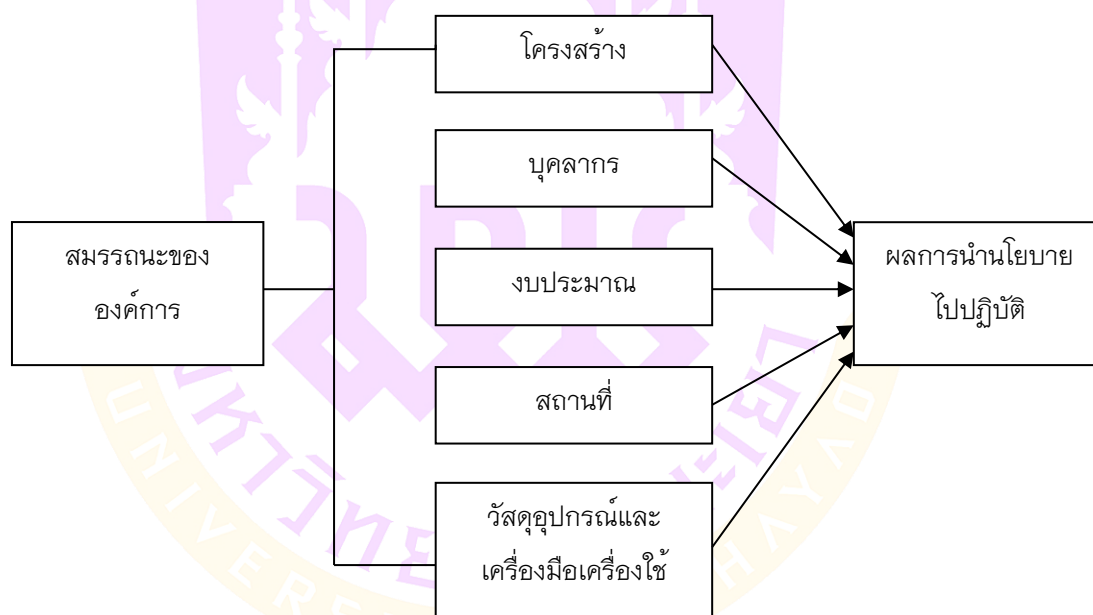
5) เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งเป็นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

6) ความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ การมีส่วนร่วม และความเข้าใจของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ถือเป็นปัจจัยสำคัญและส่งผลต่อผลลัพธ์ของนโยบายมากที่สุดปัจจัยหนึ่ง ประกอบด้วยปัจจัย 3 ประการ คือ 1) การรับรู้และความเข้าใจของผู้ปฏิบัติต่อนโยบาย 2) การตอบสนองต่อนโยบายของผู้ปฏิบัติ และ 3) ระดับการยอมรับในตัวนโยบายของผู้ปฏิบัติ ทั้งนี้นโยบายนั้นจะไม่ประสบความสำเร็จหากผู้ปฏิบัติไม่ยอมรับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายตั้งแต่ต้น ซึ่งสาเหตุอาจมาจากนโยบายมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ขัดต่อค่านิยมในตัวผู้ปฏิบัติ หรือขัดแย้งต่อผลประโยชน์หรือความสนใจของผู้ปฏิบัติ ซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้โดยการให้ผู้ปฏิบัติเข้ามามีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายตั้งแต่เริ่มต้น

วเรเดช จันทรศร (2551, หน้า 129-143) ได้พัฒนาแนวคิดและตัวแบบทางทฤษฎีของการนำนโยบายไปปฏิบัติรวม 6 ตัวแบบ ได้แก่

1) ตัวแบบด้านการจัดการ

เป็นตัวแบบที่ตั้งอยู่บนแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีองค์การ เน้นให้ความสนใจไปที่สมรรถนะขององค์การเป็นหลัก เพราะเชื่อว่าความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับสมรรถนะขององค์การที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติว่ามีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความคาดหวังเพียงใด ซึ่งนโยบายที่จะประสบความสำเร็จได้ต้องประกอบด้วย โครงสร้างขององค์การที่เหมาะสม บุคลากรในองค์การต้องมีความรู้ความสามารถที่เพียงพอ และองค์การต้องมีความพร้อมในด้านงบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้

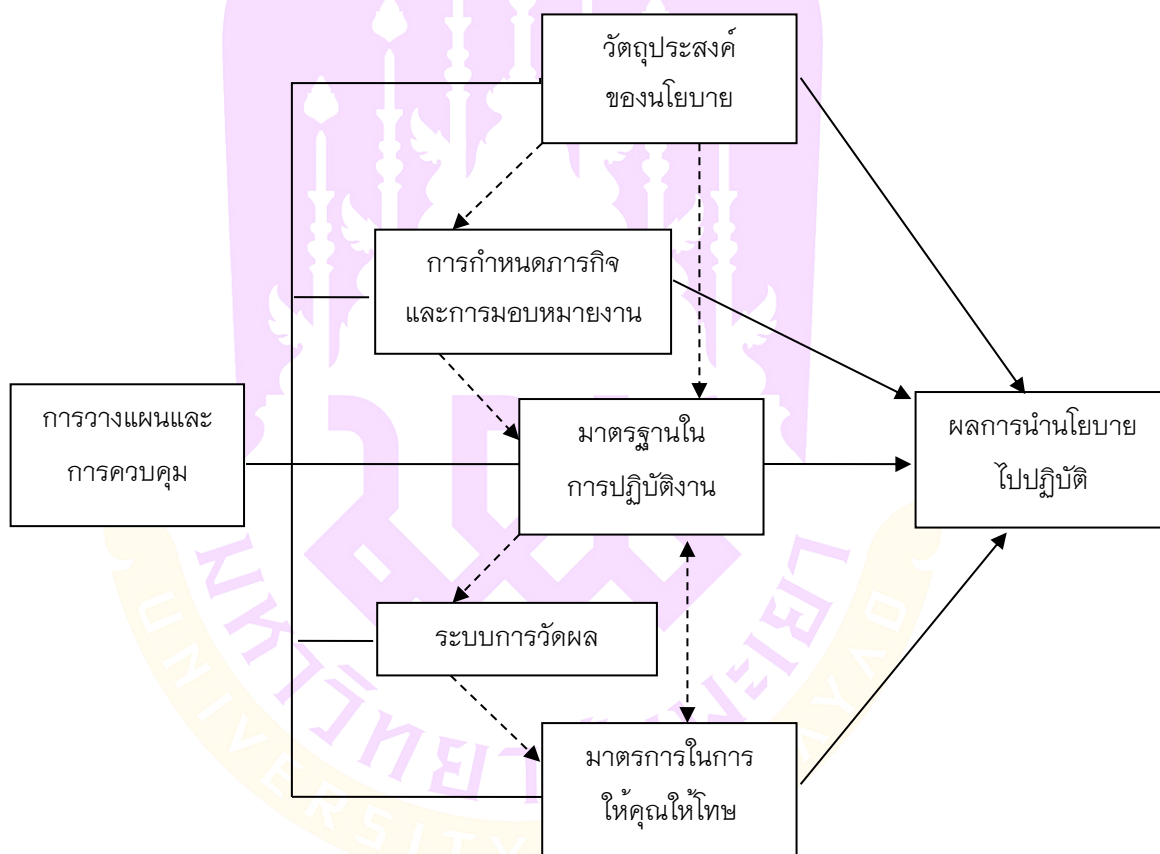

ภาพ 1 แสดงตัวแบบด้านการจัดการ

2) ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล

เป็นตัวแบบที่มีแนวคิดว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ นโยบายจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน มีการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยย่อยต่าง ๆ ขององค์การ มีระบบการวัดผล

การปฏิบัติงาน ตลอดจนมาตรการให้คุณให้โทษ เนื่องจากการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน จะทำให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจว่าอะไรคือเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้กำหนดนโยบายต้องการ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติสามารถกำหนดภารกิจและมอบหมายงานหรือความรับผิดชอบเฉพาะของผู้ปฏิบัติงานแต่ละฝ่ายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบายได้ ในขณะที่การกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานจะช่วยให้ระบบการประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่แน่ชัดจะส่งผลให้การใช้มาตรการให้คุณให้โทษมีความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

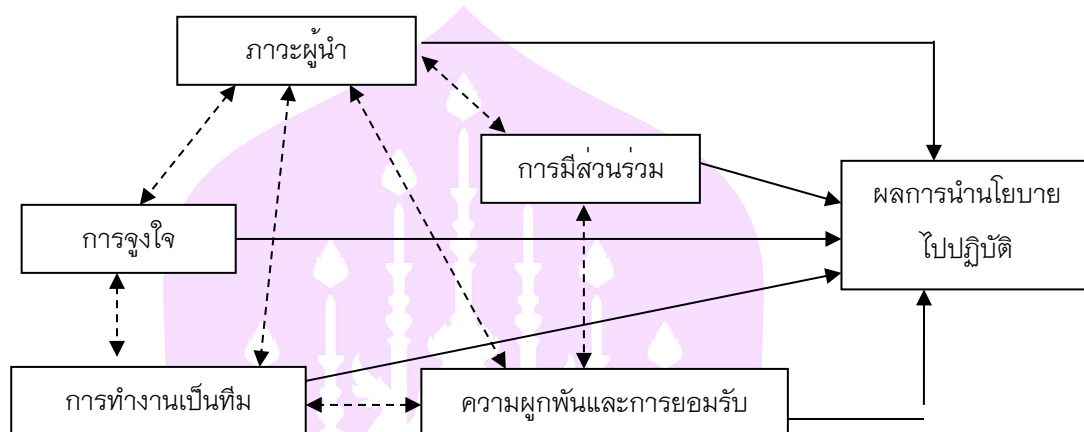

ภาพ 2 แสดงตัวแบบยึดหลักเหตุผล

3) ตัวแบบด้านการพัฒนาองค์การ

เป็นแบบที่เน้นการมีส่วนร่วมขององค์การเป็นสำคัญ โดยเชื่อว่าการมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

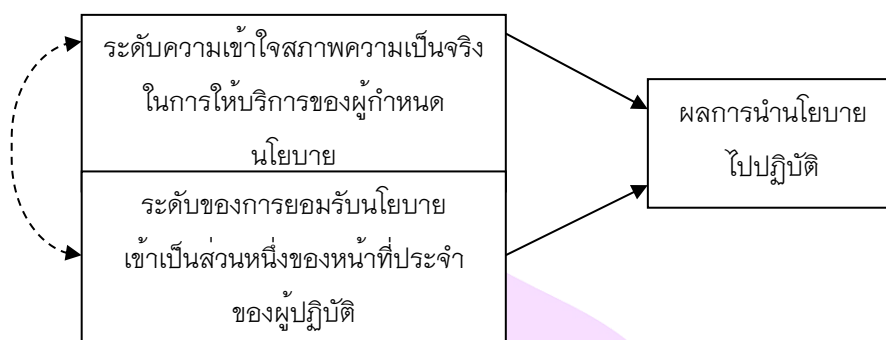
จึงน่าจะเกิดจากการจูงใจ การใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสม ความผูกพันและการยอมรับของสมาชิกในองค์การ การมีส่วนร่วมของคนในองค์การ และการทำงานเป็นทีมมากกว่าการใช้การควบคุมหรือการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา

ภาพ 3 แสดงตัวแบบด้านการพัฒนาองค์การ

4) ตัวแบบกระบวนการของระบบราชการ

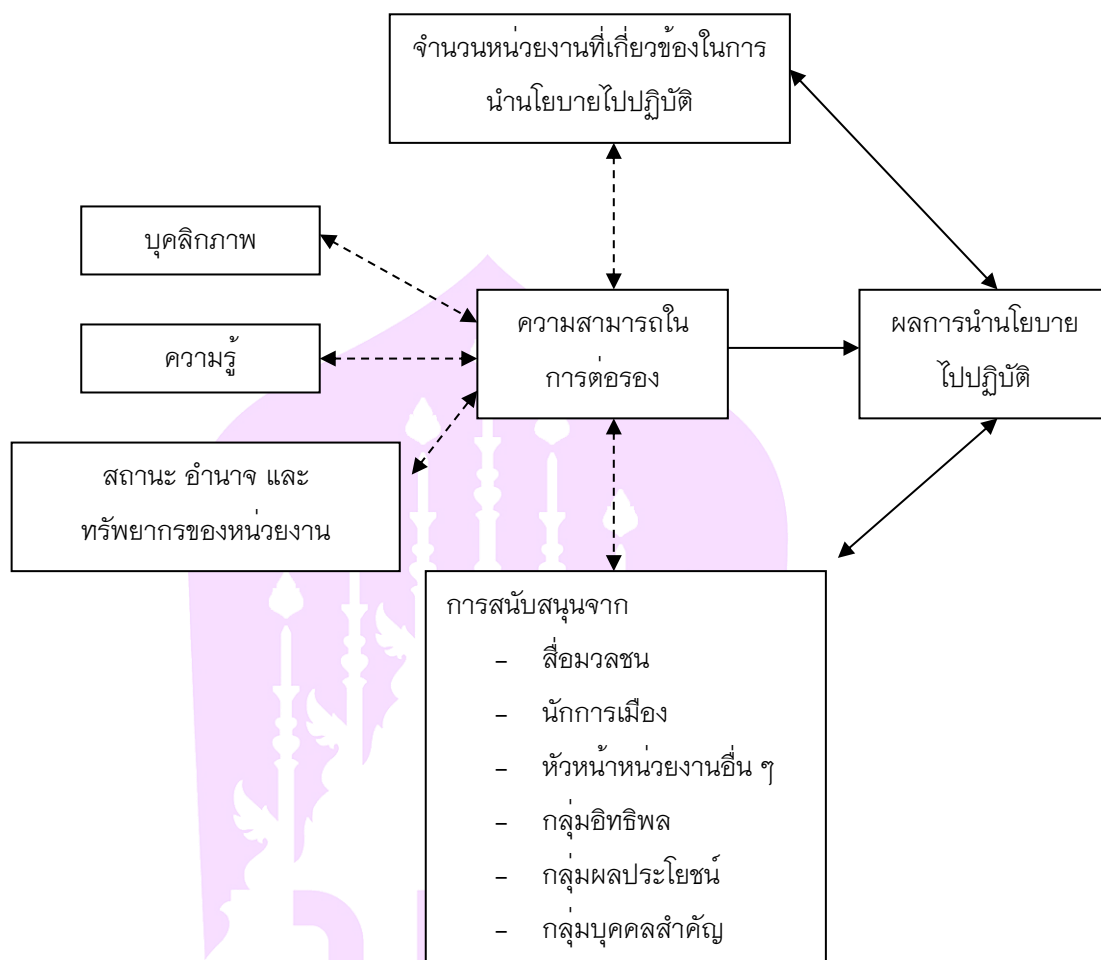
เป็นตัวแบบที่มีแนวคิดว่า อำนาจขององค์การไม่ได้อยู่ที่ตำแหน่งทางรูปนัย แต่มีอยู่กระจัดกระจายในองค์การ สมาชิกขององค์การทุกคนมีอำนาจในแง่ของการใช้วิจารณญาณ โดยเฉพาะข้าราชการที่มีหน้าที่ต้องติดต่อและการให้บริการประชาชน ซึ่งผู้บังคับบัญชาไม่อาจควบคุมได้ ดังนั้น ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงขึ้นอยู่กับระดับความเข้าใจสภาพความเป็นจริงในการให้บริการของผู้กำหนดนโยบาย และระดับของการยอมรับนโยบายเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ประจำวันของผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากการกำหนดนโยบายใหม่ ๆ ที่มีผลกระทบหรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในวิถีชีวิตประจำวันของข้าราชการ โดยที่ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานไม่ยอมรับมักจะทำให้นโยบายนั้นไม่ประสบความสำเร็จ

ภาพ 4 แสดงตัวแบบกระบวนการของระบบราชการ

5) ตัวแบบทางการเมือง

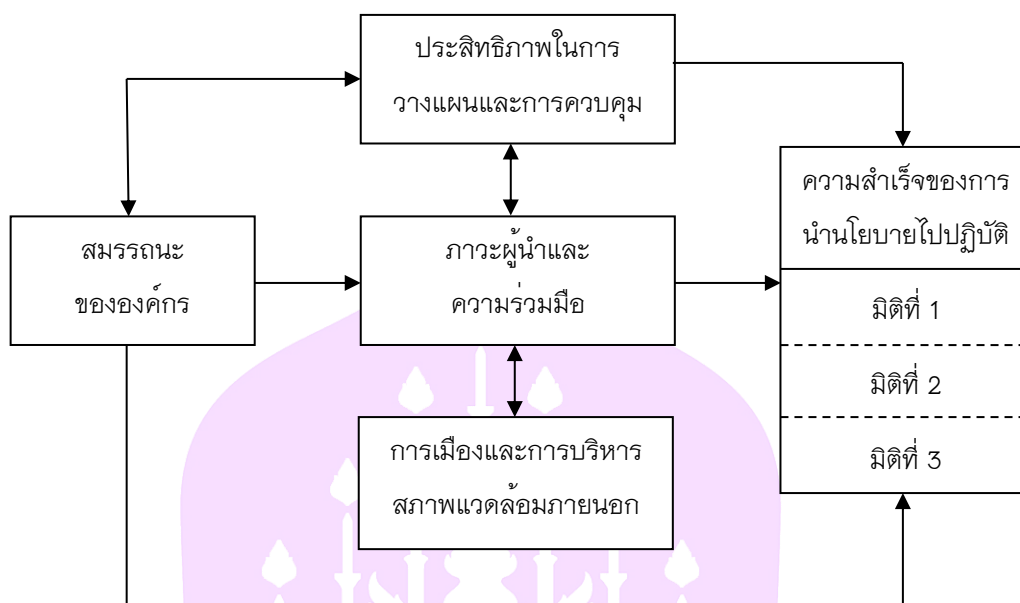
เป็นตัวแบบมีแนวคิดที่เชื่อว่า ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติเกิดจากความสามารถของผู้เล่น หรือบุคคลที่เป็นตัวแทนองค์กร กลุ่ม หรือสถาบัน และความสัมพันธ์กับปัจจัยภายนอกองค์กร โดยเห็นว่าการสร้างการยอมรับ และการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก แต่ความขัดแย้งเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้นได้ในองค์กรและในระบบสังคมทั่วไป เพราะนโยบายคือการเมือง ดังนั้น การนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการเจรจาต่อรอง สถานะ อำนาจและทรัพยากรที่มีอยู่ของหน่วยงาน จำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนจากนักการเมือง สื่อมวลชน หัวหน้าหน่วยงานอื่น ๆ กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ และบุคคลสำคัญต่าง ๆ รวมถึงบุคลิกภาพ และความรู้ความสามารถของผู้เล่นแต่ละคนเป็นสำคัญ

ภาพ 5 แสดงตัวแบบทางการเมือง

6) ตัวแบบเชิงบูรณาการ

เป็นตัวแบบที่รวมแนวคิดมาจากทั้ง 5 ตัวแบบมาไว้ด้วยกัน โดยมีตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทั้งหมด 4 ปัจจัยด้วยกัน คือ สมรรถนะขององค์กร ประสิทธิภาพในการวางแผนและการควบคุม ภาวะผู้นำและความร่วมมือ รวมไปถึงการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ สามารถพิจารณาออกเป็น 3 มิติ คือ มิติที่หนึ่ง เป็นการวัดจากผลผลิต และผลลัพธ์สุดท้ายที่เกิดขึ้น มิติที่สอง เป็นการวัดจากผลกระทบของนโยบาย และมิติที่สาม เป็นการวัดจากผลของนโยบายที่ส่งผลประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม

ภาพ 6 แสดงตัวแบบเชิงบูรณาการ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะเห็นได้ว่า นักวิชาการดังกล่าวได้ให้แนวคิดทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติในในแต่ละตัวแบบ มีปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ในการนำนโยบายไปปฏิบัติที่แตกต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พจนา ถีกแปลก (2549) ได้ศึกษาการนำนโยบายป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกไปปฏิบัติ กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบาย ตลาดจนสภาพการดำเนินงาน และปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยนำแนวคิดทฤษฎีของแวน มีเตอร์ และคาร์ล อี แวน ฮอร์น มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย ปัจจัยความชัดเจนของนโยบาย การกำหนดภารกิจและมอบหมายงาน ทศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากร และมาตรการควบคุมประเมินผล โดยศึกษาร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมความเชื่อ และความร่วมมือของประชาชนผลการศึกษาสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบ

ความสำเร็จ คือ ความชัดเจนของนโยบาย การกำหนดภารกิจและมอบหมายงาน ทิศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากร และมาตรการในการควบคุมและประเมินผล ในขณะที่วัฒนธรรมความเชื่อ และความร่วมมือของประชาชน เป็นสาเหตุที่ทำให้นโยบายไม่ประสบความสำเร็จ

หัสญา พิมพ์สระเกษ (2554) ได้ศึกษาการนำนโยบายป้องกันและควบคุมไข้หวัดนกไปปฏิบัติ กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนกทั้งในหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานส่วนภูมิภาค โดยมุ่งเน้นศึกษาถึงปัจจัยในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ปัจจัยด้านมาตรฐานของนโยบาย ปัจจัยด้านโครงสร้างการดำเนินงาน ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านบุคลากร ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน และศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการนำนโยบายไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า ในทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา คือ ความชัดเจนของนโยบาย ในขณะที่ผู้ปฏิบัติงานมองว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรมีความสำคัญน้อยที่สุด

ภานุพงศ์ ยะโสธร (2562) ได้ศึกษาการนำนโยบายการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไปสู่การปฏิบัติ ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2560-2561 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ 1) ความชัดเจนของนโยบาย 2) สมรรถนะขององค์การ ประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ โครงสร้างองค์การ วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ 3) การวางแผนและการควบคุม ประกอบด้วย ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงาน ความร่วมมือหรือต่อต้านของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ความสามารถในการกำหนดโครงสร้าง การยอมรับและเป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย และ 4) การเคลื่อนไหวกทางสังคม และการเมือง ประกอบไปด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก การสนับสนุนจากภาคประชาชน การสนับสนุนจากการเมือง และการสนับสนุนจากสื่อมวลชน และพบว่าปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคการนำนโยบายการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ คือ 1) กฎหมาย และอำนาจหน้าที่ซึ่งมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้หน่วยงาน

ต่าง ๆ ไปปฏิบัติอย่างไม่ชัดเจน 2) ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่เพียงพอกับภารกิจ ที่ต้องดำเนินการ

ไพศาล ขุนวิเศษ (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในเขตพื้นที่จังหวัดชัยนาท โดยมีปัจจัยที่ได้ทำการศึกษาทั้งหมด 3 ปัจจัย คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ระดับความรู้ของประชาชน และทัศนคติของประชาชน ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและปัจจัยด้านทัศนคติในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก มีอิทธิพลประสิทธิผลในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในพื้นที่จังหวัดชัยนาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ หากประชาชนมีส่วนร่วมและมีทัศนคติที่ดีในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกมากก็จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลมากในการในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในเขตพื้นที่ ซึ่งการศึกษานี้ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมาก ด้านการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุง การรณรงค์ป้องกันโรคในชุมชนและการร่วมมือกับ อสม. ในหมู่บ้านหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการดูแลตนเองและสมาชิกในครัวเรือนเมื่อเกิดโรคไข้เลือดออก และประชาชนมีทัศนคติที่ดีในระดับมากที่สุด ในด้านการรับรู้ในการกำจัดลูกน้ำยุงลายเป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ การรับรู้ที่ประชาชนในชุมชนมีภาระหน้าที่ความร่วมมือของการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และรับรู้ถึงความรุนแรงของโรคไข้เลือดออกที่ทำให้คนเสียชีวิตได้ ในขณะที่ระดับความรู้ของประชาชนไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในเขตพื้นที่ จังหวัดชัยนาท

สุมาลี จุทอง (2563) ได้ทำการศึกษาการจัดการภัยพิบัติโรคระบาดโควิด 19 ในพื้นที่ชุมชนริมคลองหัวหมากน้อย สำนักงานเขตบางกะปิ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า เมื่อมีการกำหนดนโยบายและแนวทางของรัฐในการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในรูปแบบของกฎหมาย คือ การออกประกาศ และข้อกำหนด ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด กรุงเทพมหานครได้แปลงนโยบายของรัฐบาลออกเป็นประกาศกรุงเทพมหานครและให้สำนักงานเขตบางกะปิซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดนำนโยบายไปปฏิบัติ และกระบวนการจัดการภัยพิบัติโรคระบาดสำนักงานเขตบางกะปิยึดหลักนโยบายและคำสั่งการของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และศูนย์บริหารสถานการณ์

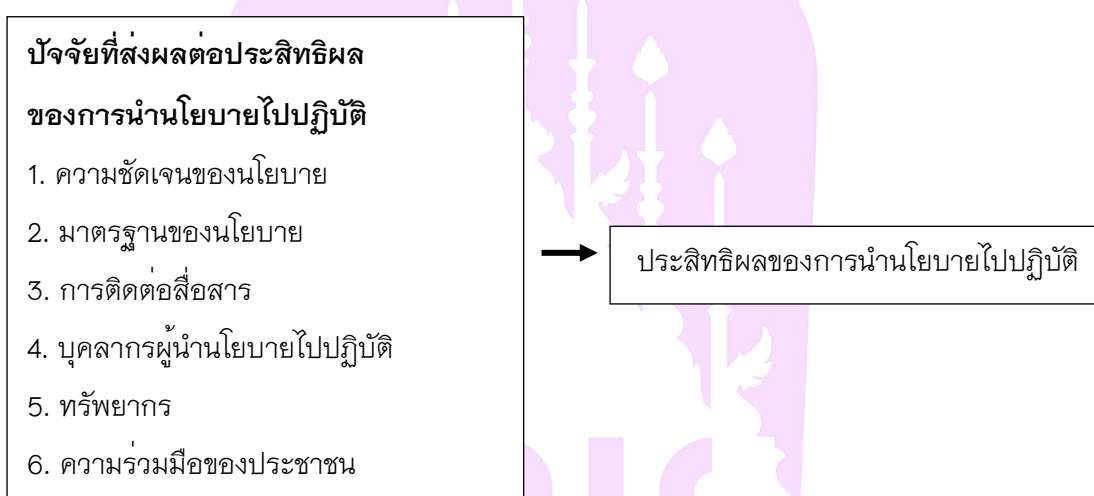
โควิด 19 (ศบค.กทม.) เป็นหลัก โดยเน้นการดำเนินงานเชิงรุก อาทิ การค้นหาผู้ป่วยในพื้นที่เสี่ยง ตรวจสอบ ควบคุม กำกับดูแลกิจการหรือกิจกรรมที่สั่งปิดชั่วคราวหรือได้รับการผ่อนคลาย การตั้งจุดตรวจคัดกรอง การทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะ จัดหาถังขยะและจัดสถานที่ที่วางถังติดเชื้อ จัดเก็บขยะติดเชื้อไปทำลาย สร้างการรับรู้ ความเข้าใจในการป้องกันโรคให้กับประชาชน และทำหน้าที่ในการประสานความร่วมมือกับประธานชุมชน เจ้าของกิจการให้ช่วยในการควบคุมและป้องกันโรคโควิด 19 และจากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการควบคุมและป้องกันโรคพบว่า มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ 2563 ได้รับการจัดสรรตามแผนงานโครงการเท่านั้น จึงได้มีการแก้ไขโดยเลื่อนการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและกำชับการชะลอการก่อสร้างที่สามารถเลื่อนได้หรือไม่ต้องกระทำได้เพื่อนำงบประมาณในส่วนนี้มาใช้ในการแก้ปัญหาโรคระบาด

สอยฤทัย เกลี้ยงนิล (2563) ได้ทำการศึกษา รัฐ-ชุมชนกับการจัดการภัยพิบัติโรคไวรัสโควิด 19 พื้นที่ถนนข้าวสาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นโยบายและแนวทางของรัฐในการจัดการโควิด - 19 ในพื้นที่ถนนข้าวสารมีความชัดเจนเหมาะสมและเพียงพอต่อการป้องกัน ควบคุมโรค และมีการปรับมาตรการให้เข้ากับสถานการณ์อย่างต่อเนื่องเพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการจัดการโควิด - 19 มีการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานด้านการแนะนำให้ความรู้ การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของประชาชน การช่วยเหลือประชาชน และการติดตามผล ซึ่งจากการศึกษาพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในด้านบุคลากรขาดแคลน เจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้เฉพาะด้าน ด้านงบประมาณ ขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ ในการป้องกันโรครวมถึงค่าตอบแทนบุคลากรชุดปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์ ในการลงพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ ทำให้อาจเสี่ยงต่อการติดเชื้อได้ และด้านสื่อประชาสัมพันธ์ ที่มีไม่เพียงพอ ขาดความน่าสนใจ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่ได้กล่าวมา จะเห็นว่าการนำนโยบายใดนโยบายหนึ่งไปปฏิบัติมีปัจจัยที่ต้องคำนึงที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละปัจจัยส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบายได้ ผู้ศึกษาวิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีตัวแบบการนำ

นโยบายไปปฏิบัติของแวน มีเตอร์และแวน ฮอร์น (1975, อ้างอิงใน วรเดช จันทรร, 2551) และวรเดช จันทรร (2551) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ความชัดเจนของนโยบาย 2) มาตรฐานของนโยบาย 3) การติดต่อสื่อสาร 4) บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ 5) ทรัพยากร และ 6) ความร่วมมือของประชาชน รวมไปถึงศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการนำนโยบายไปปฏิบัติตลอดจนข้อเสนอแนะในการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยจัดทำเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

ภาพ 7 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แยกออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยมุ่งศึกษาเฉพาะการใช้มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน และปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการดำเนินงาน รวมไปถึงข้อเสนอแนะแนวทางในการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth-Interview) และวิธีการตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ จำนวนทั้งสิ้น 84,165 คน ประกอบด้วย นายอำเภอหรือผู้แทนในพื้นที่ 15 อำเภอ จำนวน 15 คน สาธารณสุขอำเภอหรือผู้แทนในพื้นที่ 15 อำเภอ จำนวน 15 คน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหรือผู้แทนในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเวียงสา อำเภอสองแคว และอำเภอบ้านหลวง จำนวน 30 คน โดยใช้คุณสมบัติของความเป็นผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ซึ่งเป็นจุดตั้งด่านตรวจหรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า - ออก

พื้นที่จังหวัดน่าน กำนันและผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ 3 อำเภอ จำนวน 179 คน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่ 3 อำเภอ จำนวน 1,729 คน (ข้อมูลจากระบบสารสนเทศงานสุขภาพภาคประชาชน กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน) และประชาชนทั่วไปในพื้นที่อำเภอเมืองน่าน จำนวน 82,197 คน โดยอาศัยคุณสมบัติของพื้นที่ที่เป็นศูนย์รวมของประชาชน และมีผู้การเดินทางเข้าและออกพื้นที่จังหวัดน่านเป็นจำนวนมาก (ข้อมูลจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากประชากรจำนวนทั้งสิ้น 84,165 คน โดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ซึ่งกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95 % และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 0.05 ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

กำหนดให้

n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

$$n = \frac{84,165}{1+(84,165)(0.05)^2}$$

$$= 398.01$$

ผลจากสมการในข้างต้น ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 398.01 เมื่อทำการปัดเศษทศนิยมเพื่อความเหมาะสมจึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 404 คน แบ่งเป็น

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย นายอำเภออำเภอเวียงสา นายอำเภอบ้านหลวง นายอำเภอสองแคว สาธารณสุขอำเภอเวียงสา สาธารณสุขอำเภอบ้านหลวง สาธารณสุขอำเภอสองแคว ซึ่งได้มาจากวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอ่าวยนาไลย อำเภอเวียงสา

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านพี่ อำเภอบ้านหลวง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน ซึ่งได้มาจากวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) อำเภอละ 1 คน

2. การวิจัยเชิงปริมาณ

จากขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 400 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพจำนวน 9 คน คงเหลือกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณจำนวน 391 คน ประกอบด้วย กำนันและผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเวียงสา อำเภอบ้านหลวง และอำเภอสองแคว อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่ 3 อำเภอ และประชาชนทั่วไปในพื้นที่อำเภอมืองน่าน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยกำหนดสัดส่วนของประชากรตามพื้นที่ตำบล ดังนี้

1. กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ 3 อำเภอ 24 ตำบล ตำบลละ 2 คน จำนวน 48 คน
2. อสม. ในพื้นที่ 3 อำเภอ 24 ตำบล ตำบลละ 3 คน จำนวน 72 คน
3. ประชาชนทั่วไปในพื้นที่อำเภอมืองน่าน จำนวน 11 ตำบล ตำบลละ 25 คน จำนวน 275 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม โดยแบ่งแยกออกเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) โดยกำหนดข้อคำถามเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด และได้มีการบันทึกด้วยการจดบันทึกและการอัดเสียงเพื่อใช้เป็นหลักฐานเชิงยืนยัน ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ได้รับการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ประกอบไปด้วย

1. คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ปัจจัยด้านมาตรฐานของนโยบาย ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ และปัจจัยด้านความร่วมมือของประชาชน เพื่อนำไปตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1

2. คำถามเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคที่พบในระหว่างการนำมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ เพื่อนำไปตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2

3. คำถามเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาที่พบในระหว่างการปฏิบัติงาน และข้อเสนอแนะต่อการนำมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคระบาดไปใช้ในอนาคต เพื่อนำไปตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3

2. การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยส่วนนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนคำถามแต่ละข้อตามแบบวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเป็นตัวเลข และ ความหมาย คือ

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

การแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยซึ่งใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนที่คำนวณได้ตามขั้นตอนที่ระบุไว้โดยเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย
4.21 – 5.00	มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	มีความเห็นด้วยในระดับมาก
2.61 – 3.40	มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	มีความเห็นด้วยในระดับน้อย
1.00 – 1.80	มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะแนวทางการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน เป็นคำถามปลายเปิด สามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

1.1 ค้นคว้าจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ และมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่นำมาใช้ในพื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อนำมาปรับปรุงและปรับใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.2 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องของเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ลัดดาวัลย์เพชรโรจน์และอัจนรา ชานีประศาสน์, 2547)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence)

Σ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

R แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อคำถามแต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

+1 หมายถึง คำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

-1 หมายถึง คำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (IOC) เกณฑ์การตัดสิน IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป หมายความว่า คำถามนั้นตรงวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือตามเนื้อหา แสดงว่าคำถามในแบบสัมภาษณ์นั้นใช้ได้ ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ ได้ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.92 โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

1. นายชายชัย ไชยวงศ์ หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง
ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองน่าน
2. นายนิคม อุทุมพร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองน่าน
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ เลิศสมพร อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

2.1 ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ และการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อนำมาปรับปรุงและปรับใช้ในการสร้างแบบสอบถามที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2 สร้างเครื่องมือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยสร้างแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด แบ่งเป็น แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐและภาคประชาสังคม และแบบสอบถามสำหรับประชาชนทั่วไป

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องของเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐและภาคประชาสังคม ได้ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.98 และค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามสำหรับประชาชนทั่วไป ได้ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.95

2.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว มาทดลองใช้ (Try-out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.5 นำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐและภาคประชาสังคม เท่ากับ 0.91 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับประชาชนทั่วไป เท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร จากแนวคิด ทฤษฎี นโยบาย ระเบียบกฎหมาย ประกาศ และคำสั่ง รวมถึงงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์ตอบคำถาม และแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็นในประเด็นสำคัญ ๆ แล้วนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็น ที่ต้องการหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม มีขั้นตอนการ ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลถึง นายอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อขอความร่วมมือใน การเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง และความ สมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์และสร้างข้อสรุปในแต่ละประเด็นจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ เพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลภายใต้ วิธีการที่สำคัญ ดังนี้

1. การจำแนกและจัดระบบข้อมูล (Typology and Taxonomy) เป็นการวิเคราะห์จำแนก และจัดหมวดหมู่ข้อมูลให้เป็นระบบ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่มาจากหลายแหล่งให้ เป็นหมวดหมู่เดียวกัน
2. การวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction) เป็นการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการ สัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปร่วมกันในแต่ละประเด็น
3. การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) เป็นการนำข้อมูลที่ได้มา วิเคราะห์เนื้อหาสาระในประเด็นนั้น ๆ

เนื่องด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้เป็นข้อมูลที่เน้นการใช้อัตวิสัย (Subjectivity) ผู้ศึกษาวิจัยจึงใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อยืนยันความถูกต้อง เทียบตรง และความเชื่อถือได้ของข้อมูล ได้แก่

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการเปรียบเทียบและตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากแหล่งที่มาต่าง ๆ ว่ามีความเหมือนหรือสอดคล้องกันหรือไม่
2. การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) เป็นการใช้แนวคิดทฤษฎีต่างกันมาพิจารณาข้อมูลชุดเดียวกัน ว่าทำให้การตีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด
3. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Method Triangulation) เป็นการตรวจสอบโดยการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกันเพื่อรวบรวมข้อมูลชุดเดียวกันซึ่งใช้การสัมภาษณ์พร้อมกับการศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบ

2. การวิจัยเชิงปริมาณ

2.1 นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อ้อมวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อดูการกระจายของข้อมูลเป็นรายข้อ และรายด้าน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะแนวทางการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่านที่ได้จากแบบสอบถาม นำมารวบรวมข้อมูลตามประเด็นแล้วเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้วิจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ จากกลุ่มตัวอย่างรวมสิ้น 404 คน แบ่งเป็นการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน และการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 คน ผู้วิจัยได้นำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถนำเสนอได้ ดังนี้

ตาราง 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐ และภาคประชาสังคม (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอสม.)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	63	52.50
หญิง	57	47.50
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	-	-
20-30 ปี	2	1.67
31-40 ปี	18	15
41-50 ปี	49	40.83
51-60 ปี	50	41.67
61 ปี ขึ้นไป	1	0.83
3. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง		
ต่ำกว่า 2 ปี	17	14.17
2-5 ปี	35	29.16

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5-8 ปี	30	25
8 ปี ขึ้นไป	38	31.67

จากตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 48 คน และอสม. จำนวน 72 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 เป็นเพศหญิง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50

อายุของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดในช่วง 51-60 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 51.67 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 40.83 ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ช่วงอายุ 20-30 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67 และ ช่วงอายุ 61 ปี ขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.83

ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดในช่วง 8 ปี ขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 31.67 รองลงมาคือ ช่วงระยะเวลา 2-5 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.16 ช่วงระยะเวลา 5-8 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และช่วงระยะเวลาต่ำกว่า 2 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 14.17

ตาราง 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	110	40
หญิง	165	60
2. อายุ		
15 - 19 ปี	11	4
20 - 25 ปี	57	20.73
26 - 35 ปี	54	19.63
36 - 45 ปี	62	22.55
46 - 55 ปี	65	23.64
56 - 65 ปี	26	9.45

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	24	8.73
รับจ้าง/ลูกจ้าง	93	33.82
เกษตรกรกรรม	70	25.45
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	51	18.55
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	35	12.72
อื่น ๆ	2	0.73
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	50	18.18
5,001 – 10,000 บาท	87	31.63
10,001 – 20,000 บาท	87	31.63
20,001 – 30,000 บาท	32	11.64
30,001 – 40,000 บาท	11	4.02
40,001 บาท ขึ้นไป	8	2.91

จากตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 275 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 60 เป็นเพศชาย จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 40

อายุของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดในช่วง 46-55 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 23.64 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 36-45 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 22.55 ช่วงอายุ 20-25 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 20.73 ช่วงอายุ 56-65 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.45 และช่วงอายุ 15-19 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4

ผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพรับจ้างหรือลูกจ้างมากที่สุด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 33.82 รองลงมาคืออาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 25.45 อาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.55 อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.72 นักเรียนหรือนักศึกษา จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.73 และอาชีพอื่น ๆ จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 0.73

รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามที่มากที่สุดคือ ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 87 คน และระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 31.63 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.64 ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 11 คน และ 40,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.91

ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นตรงกันว่ามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีข้อสั่งการและแนวทางปฏิบัติของมาตรการที่มีความชัดเจน โดยการกำหนดข้อสั่งการของจังหวัดน่าน ต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการ โรคติดต่อจังหวัดน่าน ซึ่งการกำหนดนโยบายในระดับจังหวัดจะยึดมาตรการของส่วนกลางที่ ศบค. กำหนดมาใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยจะมีการออกประกาศปรับปรุงแก้ไขแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าพื้นที่จังหวัดน่านให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ และการปฏิบัติงานของด่านตรวจก็จะยึดแนวทางของจังหวัดที่จังหวัดได้กำหนดเป็นหลักในการปฏิบัติงาน

“ในบริบทของอำเภอสองแคว ถ้าในเรื่องของการตั้งด่านคัดกรองผู้เดินทางเข้าออกถือว่ามีความชัดเจนโดยจังหวัดมีการกำหนดว่าทั้ง 3 ด้านหลักจะต้องทำอะไรยังไง ซึ่งถือว่าการนโยบายและแนวทางที่จังหวัดกำหนดมีความชัดเจน” (นายอำเภอสองแคว, สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2564)

“โดยยึดถือจากมาตรการที่รัฐบาลกำหนด โดยเฉพาะที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดว่าต้องทำอะไร และจังหวัดได้กระชับมาตรการในระดับประเทศให้มาสอดคล้องกับบริบทของจังหวัด จึงทำให้แนวทางการปฏิบัติมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น” (นายอำเภอเวียงสา, สัมภาษณ์ 12 มีนาคม 2564)

“มีการออกประกาศว่าจังหวัดใดมาต้องกักตัว 14 วัน มีมาตรการคัดกรองของด่าน และมีรูปแบบที่นำไปสู่การปฏิบัติง่าย มีแนวทางการปฏิบัติที่กำหนดมาชัดเจนว่าต้องทำแบบใดบ้าง เช่นถ้าเดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงต่อรายงานตัวต่อผู้ใหญ่บ้านและอสม. ต้องมีเจ้าหน้าที่ลงไปติดตามวัดไข้” (สาธารณสุขอำเภอบ้านหลวง, สัมภาษณ์ 7 เมษายน 2564)

ผลการศึกษาระดับความชัดเจนของนโยบาย โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามทัศนคติของเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐและภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไปสามารถนำเสนอได้ ดังนี้

**ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม
ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย**

ความชัดเจนของนโยบาย	X	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านคิดว่า แนวทางปฏิบัติของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความชัดเจน	4.28	0.62	มากที่สุด
2. ท่านเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าและออกพื้นที่จังหวัดน่าน ได้โดยง่าย และสามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในพื้นที่ความรับผิดชอบของท่านได้อย่างมั่นใจ	4.30	0.56	มากที่สุด
3. จังหวัดมีการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงานให้แต่ละหน่วยงาน อย่างที่ชัดเจนต่อการปฏิบัติงาน	4.20	0.60	มาก
4. หน่วยงานของท่าน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรและงานที่รับมอบหมายภายในหน่วยงาน และรายละเอียดของการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน	4.37	0.62	มากที่สุด
รวม	4.29		มากที่สุด

จากตาราง 3 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ปฏิบัติงาน มีทัศนคติต่อความชัดเจนของนโยบายในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าหน่วยงานของผู้ปฏิบัติงานมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรและงานที่รับมอบหมายภายในหน่วยงานและระบุรายละเอียดของการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.37 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 รองลงมาคือ ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าและออกพื้นที่จังหวัดน่านได้โดยง่ายและสามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในพื้นที่ความรับผิดชอบได้อย่างมั่นใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 ผู้ปฏิบัติงานคิดว่าแนวทางปฏิบัติของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่านเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 และจังหวัดมีการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงานให้ แต่ละหน่วยงานอย่างชัดเจนเพื่อการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.20 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60

**ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม
ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย**

ความชัดเจนของนโยบาย	X	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านคิดว่า มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความชัดเจน	4.14	0.66	มาก
2. ท่านเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการเข้าและออกพื้นที่จังหวัดน่าน ได้โดยง่าย	4.04	0.66	มาก
รวม	4.09		มาก

จากตาราง 4 ผลการการศึกษา พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อความชัดเจนของนโยบายในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนคิดว่ามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ 0.66 และประชาชนเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการเข้าและออกพื้นที่จังหวัดน่านได้โดยง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66

สรุปในภาพรวม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นว่ามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน มีข้อสั่งการและแนวทางปฏิบัติของมาตรการที่ชัดเจน ซึ่งด้านตรวจได้ยึดแนวทางดังกล่าวเป็นหลักในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$) ในขณะที่ประชาชนมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$) แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานเห็นว่านโยบายมีความชัดเจนและมีความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติของการมาตรการดังกล่าวที่มากกว่าประชาชน

ปัจจัยด้านมาตรฐานของนโยบาย

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติของด้านตรวจ ทั้ง 3 พื้นที่ ได้แก่ 1) ด้านตรวจห้วยน้ำอุ่น ตำบลอ่าวนาโหล อำเภอเวียงสา 2) ด้านตรวจบ้านนาหวายใหม่ ตำบลป่าคาหลวง อำเภอบ้านหลวง 3) ด้านตรวจบ้านสะเก็น ตำบลยอด อำเภอสองแคว หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายภารกิจ ได้ยึดมาตรฐานตามข้อสั่งการของจังหวัดเป็นแนวทางปฏิบัติเช่นเดียวกันในทุกพื้นที่แต่การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในแต่ละพื้นที่อาจมีเทคนิควิธีการ และรายละเอียดของการดำเนินงานที่ต่างกัน และแม้ว่านโยบายจะมีมาตรฐานที่ชัดเจน แต่การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ต้องมีการตีความนโยบายโดยอาศัยดุลพินิจของผู้ปฏิบัติงานแต่ละบุคคลก็อาจส่งผลให้มาตรฐานการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกัน

“ข้อสั่งการมาจากระดับจังหวัดมีความชัดเจน แต่การนำมาปฏิบัติแต่ละด้านจะไม่เหมือนกันเลย แต่เป้าหมายของการคัดกรองจะเหมือนกัน และวิธีการคัดกรองก็จะแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย ซึ่งส่วนใหญ่ก็ใช้แนวทางของจังหวัดเป็นเกณฑ์เป็นแนวทางในการปฏิบัติในด้านตรวจ” (ผู้อำนวยการโรงพยาบาลน่านส่งเสริมสุขภาพตำบลยอด, สัมภาษณ์ 19 มีนาคม 2564)

ซึ่งข้อแตกต่างในวิธีดำเนินการและการใช้ดุลพินิจนี้จึงทำให้ประชาชนบางส่วนที่เดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน มองว่าด้านตรวจแต่ละแห่งมีมาตรฐานและการบังคับใช้ที่แตกต่างกันแม้ว่าทุกด้านจะมีเป้าหมายของการปฏิบัติงานที่เหมือนกัน

“ยกตัวอย่างคนที่เข้าจังหวัดน่านโดยผ่านด้านห้วยน้ำอุ่นมาและเดินทางออกจากจังหวัดน่านทางด้านสะเก็น ก็จะเอาด้านห้วยน้ำอุ่นมาเปรียบเทียบกับว่าทำไมด้านห้วยน้ำอุ่นทำแบบนี้แต่ทำไมด้านสะเก็นถึงทำแบบนี้” (ผู้อำนวยการโรงพยาบาลน่านส่งเสริมสุขภาพตำบลยอด, สัมภาษณ์ 19 มีนาคม 2564)

ผลการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาตรฐานของนโยบาย โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามทัศนคติของเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐและภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไปสามารถนำเสนอได้ ดังนี้

**ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม
มัธยมศึกษาตอนต้นมาตรฐานของนโยบาย**

มาตรฐานของนโยบาย	X	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านคิดว่า การปฏิบัติตามมาตรการควบคุมเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน มีการบังคับใช้ในแต่ละพื้นที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	4.07	0.68	มาก
2. ท่านคิดว่า ด้านตรวจหรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า - ออกพื้นที่จังหวัดน่านในแต่ละพื้นที่มีการปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน	4.13	0.69	มาก
รวม	4.10		มาก

ตารางที่ 3 ผลการการศึกษา พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติต่อมาตรฐานของนโยบายในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านตรวจหรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า - ออกพื้นที่จังหวัดน่านในแต่ละพื้นที่มีการปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 และผู้ปฏิบัติงานคิดว่า การปฏิบัติตามมาตรการควบคุมเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน มีการบังคับใช้ ในแต่ละพื้นที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม
ปัจจัยด้านมาตรฐานของนโยบาย

มาตรฐานของนโยบาย	X	SD	ระดับ ความคิดเห็น
ท่านคิดว่า มาตรการควบคุมเดินทางเข้า- ออก พื้นที่จังหวัดน่าน ในแต่ละพื้นที่มีการ ปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน	4.03	0.69	มาก

ตาราง 6 ผลการการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความเห็นว่ามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกในแต่ละพื้นที่มีการปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

สรุปในภาพรวม ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญมองว่ามาตรฐานของนโยบายมีความชัดเจน และด้านตรวจได้ยึดมาตรฐานตามข้อสั่งการของจังหวัดไปเป็นแนวทางปฏิบัติงานในทุกพื้นที่เหมือนกัน แต่จะมีเทคนิควิธีการและรายละเอียดของการดำเนินงานที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่เห็นว่าด้านตรวจในแต่ละพื้นที่มีการปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน และการบังคับใช้ในแต่ละพื้นที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$) ในขณะที่ทัศนคติของประชาชนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อมาตรฐานของนโยบายน้อยกว่าเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ประชาชนบางส่วนมองว่าด้านตรวจแต่ละแห่งมีมาตรฐานการบังคับใช้ที่แตกต่างกัน

การติดต่อสื่อสาร

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า การติดต่อสื่อสารกันระหว่างหน่วยงานจะมีการสื่อสาร 2 ทาง คือ จากผู้ว่าราชการจังหวัดน่านซึ่งเป็นผู้ออกประกาศไปสู่นายอำเภอ และจากสาธารณสุขจังหวัดซึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการควบคุมโรคจังหวัดน่านไปยังสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ทำให้การติดต่อสื่อสารกันระหว่างหน่วยงานในพื้นที่มีขั้นตอนของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่คล้ายกันทั้ง 3 อำเภอ คือ มีการสั่งการจากจังหวัดมายังอำเภอ ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคอำเภอ (ศปก.อำเภอ) จะมีการจัดประชุมเพื่อแจ้งและกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ต่อไป นอกจากนี้ในการประชุมกำหนด

และผู้ใหญ่บ้านของอำเภอ และการประชุมประจำเดือนของสำนักงานสาธารณสุขก็จะมีการแจ้งชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางของข้อสั่งการใหม่ที่ได้มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงอีกทางหนึ่ง อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เห็นว่าคำสั่งการด้วยหนังสือราชการแบบปกติมีความล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ ดังนั้น จึงมีการนำแอปพลิเคชันไลน์เข้ามาช่วยในการสื่อสารและส่งต่อข้อมูลระหว่างผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ เพื่อให้การติดต่อสื่อสารเป็นด้วยความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

“ด้วยระยะเวลาของการนำมาตรการมาใช้ ซึ่งปัจจุบันเข้าปีที่สองแล้ว ผู้ปฏิบัติงานจึงมีความคุ้นชินและความเข้าใจในมาตรการแล้ว แต่รายละเอียดของมาตรการมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เฉพาะฉะนั้นการปฏิบัติงานก็จะขึ้นอยู่กับความไวของการรับข่าวสาร ซึ่งถ้ารอหนังสือสั่งการก็จะไม่ทันการณ์ ต้องใช้การสื่อสารด้วยเทคโนโลยีเอา” (สาธารณสุขอำเภอสองแคว, สัมภาษณ์ 19 มีนาคม 2564)

สำหรับการส่งต่อข้อมูลระหว่างด้านตรวจคัดกรองไปยังหน่วยงานอื่น ๆ เดิมหน่วยงานใช้วิธีการกรอกข้อมูลลงในกระดาษและให้เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ย้อนหลังก่อนส่งข้อมูลให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขแต่ละอำเภอไปติดตามผู้ที่เดินทางเข้า-ออกพื้นที่ในหมู่บ้านชุมชนปลายทางอีกครั้ง ทำให้การส่งต่อข้อมูลมีความล่าช้าไม่เป็นปัจจุบัน ต่อมาจึงได้มีการนำโปรแกรมสำหรับบันทึกข้อมูลผู้เดินทางเข้า-ออกในพื้นที่มาใช้ ณ ด้านตรวจของอำเภอ บ้านหลวงและด้านตรวจอำเภอเวียงสา ซึ่งสามารถบันทึกและส่งต่อข้อมูลของผู้ที่เดินทางเข้า-ออกในพื้นที่จังหวัดน่านในระบบไปยังแอปพลิเคชันกลุ่มไลน์ เพื่อรายงานข้อมูลคนเข้าพื้นที่ของแต่ละอำเภอได้ทันที โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในระดับอำเภอจะส่งต่อข้อมูลไปยังกลุ่มไลน์ของระดับตำบล รพ.สต. อสม. และกำนันผู้ใหญ่บ้านตามพื้นที่ปลายทางของผู้เดินทางเข้ามาในพื้นที่ต่อไปเป็นลำดับ ทำให้พื้นที่ปลายทางสามารถเตรียมพร้อมรับมือกรณีที่มีผู้เดินทางมาจากจังหวัดที่มีความเสี่ยงได้อย่างรวดเร็ว ในขณะที่ด้านตรวจอำเภอสองแคว ใช้วิธีการบันทึกข้อมูลผู้เดินทางเข้า-ออกในพื้นที่ จังหวัดน่าน ผ่านระบบ Google Form เนื่องจากจุดที่ตั้งด้านมีข้อจำกัดในเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ตและสัญญาณมือถือ จึงทำให้ไม่สามารถนำโปรแกรมบันทึกข้อมูลเช่นเดียวกับด้านตรวจอำเภอบ้านหลวงและอำเภอเวียงสามาใช้ได้ โดยสำนักงานสาธารณสุขอำเภอสองแควจะเป็นผู้รับผิดชอบประมวลผลข้อมูลวันละหนึ่งครั้งเพื่อส่งต่อข้อมูลไปยังหน่วยอื่น ๆ ทางกลุ่มไลน์เช่นเดียวกัน

ผลการศึกษาปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามทัศนคติของเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐและภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไปสามารถนำเสนอได้ ดังนี้

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร

การติดต่อสื่อสาร	X	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. จังหวัดมีการประสานงานและการสื่อสารข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์	4.15	0.57	มาก
2. หน่วยงานของท่าน มีการประสานงานและสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ทั้งภายในหน่วยงานของท่าน และการติดต่อกับหน่วยงานอื่นที่รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์	4.21	0.56	มากที่สุด
รวม	4.18		มาก

ตาราง 7 ผลการการศึกษา พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติต่อการติดต่อสื่อสารในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า หน่วยงานของผู้ปฏิบัติงานมีการประสานงานและสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ทั้งภายในหน่วยงาน และการติดต่อกับหน่วยงานอื่นที่รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 และจังหวัดมีการประสานงานและการสื่อสารข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร

การติดต่อสื่อสาร	X	SD	ระดับ ความคิดเห็น
ที่ผ่านมา จังหวัดได้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าและออกพื้นที่จังหวัดน่าน	3.99	0.70	มาก

ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างรวดเร็ว
ทั่วถึง และทันต่อสถานการณ์

จากตารางที่ 8 พบการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความเห็นว่าที่ผ่านมา จังหวัดได้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าและออกพื้นที่จังหวัดน่าน ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และทันต่อสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70

สรุปในภาพรวม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นว่ามีความเข้าใจแนวทางของข้อสั่งการใหม่ที่ได้มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงในที่ประชุมระดับต่าง ๆ ให้ผู้ปฏิบัติงานทราบอยู่เสมอ และมีการนำแอปพลิเคชันไลน์เข้ามาช่วยในการส่งต่อข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ให้เป็นอย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น สำหรับการส่งต่อข้อมูลระหว่างด่านตรวจคัดกรองไปหน่วยงานอื่น ๆ มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการส่งต่อข้อมูล สอดคล้องกับทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีความคิดเห็นว่าหน่วยงานของผู้ปฏิบัติงานมีการประสานงานและสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องการปฏิบัติงานทั้งภายในหน่วยงาน และการติดต่อกับหน่วยงานอื่นที่รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.21$) แต่ในทัศนคติของประชาชนกลับพบว่าปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.99$) เมื่อเทียบกับปัจจัยด้านอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าในส่วนของผู้ปฏิบัติงานมีการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่ดี แต่การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนในพื้นที่ทราบยังไม่รวดเร็ว ทั่วถึงและทันต่อสถานการณ์เท่าที่ควร

บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความเห็นว่าบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ มีความรู้ความเข้าใจในมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เป็นอย่างดี เนื่องจากมีการชี้แจงและทำความเข้าใจข้อสั่งการที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานอยู่เสมอ

“เมื่อมีการปฏิบัติงานแล้วเกิดปัญหาขึ้น ก็จะมีการประชุมในระดับอำเภอ โดยมีการคณะกรรมการโรคติดต่อระดับอำเภอเดือนละ 1 ครั้ง แต่ถ้ามีปัญหาพิเศษ ก็จะเพิ่มเป็น 2 ครั้ง เพื่อหาทางแก้ไข และถ้ามีนโยบายข้อสั่งการที่เปลี่ยนแปลงก็เรียกประชุมทันที” (นายอำเภอเวียงสา, สัมภาษณ์ 12 มีนาคม 2564)

โดยในส่วนของ อสม.จะมี รพ.สต เป็นผู้คอยดูแลให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานตามข้อสั่งการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และเห็นว่าบุคลากรส่วนใหม่มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานในทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับหมู่บ้านชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอสม.)

“ผู้นำและอสม.ของทุกหมู่บ้านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในส่วนของผู้นำก็จะคอยส่งข้อมูลมาให้กรณีที่มีคนแปลกหน้าหรือกลุ่มเสี่ยงเข้ามาในพื้นที่ กรณีมีเรื่องสงสัยก็จะปรึกษามาทางโทรศัพท์ ทางไลน์” (ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพอำเภอไผ่ โดย, สัมภาษณ์ 18 มีนาคม 2564)

และเห็นว่าบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในระดับหมู่บ้านชุมชน มีส่วนสำคัญที่ทำให้การนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ เนื่องจากบุคลากรในหมู่บ้านชุมชนเป็นผู้ที่มีข้อมูลและปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้ที่เดินทางเข้ามาในหมู่บ้านชุมชนมากที่สุด

ผลการศึกษาปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามทัศนคติของเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐและภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป สามารถนำเสนอได้ ดังนี้

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

	X	SD	ระดับ ความ คิดเห็น
บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ			
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของท่านเป็นอย่างดี	4.25	0.55	มากที่สุด
2. ท่านเห็นด้วยกับแนวทาง วิธีการ และกระบวนการปฏิบัติงานของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน	4.37	0.55	มากที่สุด
รวม	4.32		มากที่สุด

จากตาราง 9 พบการศึกษา พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติต่อบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.38 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 รองลงมาคือ ผู้ปฏิบัติเห็นด้วยกับแนวทาง วิธีการ และกระบวนการปฏิบัติงานของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญกำลังใจ และความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของตนเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.25 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

**ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม
ปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ**

บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	X	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านคิดว่า บุคคลต่อไปนี้มีส่วนร่วมในการทำให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านไปปฏิบัติในพื้นที่ของท่านบรรลุผลสำเร็จเพียงใด			
1.1 นายอำเภอ / ปลัดอำเภอ	4.05	0.71	มาก
1.2 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับอำเภอ	4.16	0.71	มาก
1.3 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล	4.25	0.71	มากที่สุด
(รพ.สต)			
1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.96	0.79	มาก
1.5 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	4.15	0.78	มาก
1.6 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	4.35	0.73	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	X	SD	ระดับ ความคิดเห็น
2. ท่านคิดว่า กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ ชุมชน/หมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความ เข้าใจในแนวทางทางการปฏิบัติตาม มาตรการดังกล่าวเพียงใด	3.92	0.70	มาก
3. ท่านคิดว่า อสม. ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้าน ของท่าน มีความรู้ความเข้าใจในแนวทาง ทางการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว เพียงใด	4.15	0.68	มาก
4. ท่านพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำมาตรการ ควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัด น่านไปปฏิบัติในพื้นที่ของท่าน เพียงใด	4.03	0.66	มาก
รวม	4.11		มาก

จากตาราง 10 ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่มีส่วนร่วมในการทำให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านไปปฏิบัติในพื้นที่ของท่านบรรลุผลสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ อสม. มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.35 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล (รพ.สต) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับอำเภอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 นายอำเภอ/ปลัดอำเภอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.96 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 ตามลำดับ

และประชาชนมีความคิดเห็นว่า อสม. ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านของตนเองมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางทางการปฏิบัติตามมาตรการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านของตนเองมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางทางการปฏิบัติตามมาตรการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และประชาชนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.03 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66

สรุปในภาพรวม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมองว่าบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจในมาตรการดังกล่าวเป็นอย่างดี มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานในทุกระดับ และมองว่าผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในระดับหมู่บ้านชุมชน มีส่วนสำคัญที่ทำให้การนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบัณฑิต้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$) โดยพบว่าผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่รับผิดชอบของตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$) โดยเห็นว่าผู้ปฏิบัติงานที่มีส่วนร่วมในการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านไปปฏิบัติในพื้นที่บรรลุผลสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ อสม.

ปัจจัยด้านทรัพยากร

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ข้อมูลว่าในช่วงแรกที่มีการระบายนั้นยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน เช่น หน้ากากอนามัย เครื่องวัดอุณหภูมิ เจลแอลกอฮอล์ ทำให้ต้องระดมทรัพยากรมาจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

“แม้กระทั่งในส่วนของคุณะสงฆ์จังหวัดก็เคยนำน้ำดื่ม น้ำของกินของใช้มามอบให้ด่าน และในส่วนของพี่น้องประชาชนบางคนที่ผ่านมาก็นำของกินของใช้มาเสริมมาสนับสนุนการปฏิบัติงาน” (นายอำเภอสองแคว, สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2564)

ทั้งนี้ อำเภอใช้งบประมาณสนับสนุนจากโครงการสนับสนุนการบูรณาการและการขับเคลื่อนนโยบายในระดับอำเภอมาเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น นอกจากนี้ด่านตรวจยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งเป็นงบประมาณในส่วนของเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณี

ถูกเงินในพื้นที่จังหวัด โดยสามารถเบิกจ่ายเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าอาหารและเครื่องดื่มได้ แต่เนื่องจากมีความยุ่งยากในด้านเอกสารสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีจำนวนมาก จึงได้ขอรับการสนับสนุนเฉพาะค่าอาหารและเครื่องดื่ม เป็นเงิน 50 บาทต่อมื้อต่อคนต่อวัน อย่างไรก็ตามงบประมาณจำนวนดังกล่าวไม่เพียงพอสำหรับเป็นค่าน้ำดื่มให้แก่ผู้ปฏิบัติตลอด 24 ชั่วโมง ในขณะที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและ รพ.สต. ได้ใช้งบประมาณจากแผนงานโครงการในปีงบประมาณ 2563 ที่ไม่สามารถดำเนินโครงการหรือกิจกรรมได้ เช่น โครงการอบรม การจัดประชุมที่เป็นการรวมคนจำนวนมากมาใช้ในการจัดหาเครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ในส่วนของวัสดุอุปกรณ์ ปัจจุบันถือว่ามีความเพียงพอมากขึ้นเนื่องจากส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนมาจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่านและองค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน

ผลการศึกษาปัจจัยด้านทรัพยากร โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามทัศนคติของเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐและภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป สามารถนำเสนอได้ ดังนี้

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านทรัพยากร

ทรัพยากร	X	SD	ระดับ ความคิดเห็น
หน่วยงาน/พื้นที่ที่ท่านรับผิดชอบ มีทรัพยากร (งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ หรืออื่นๆ ที่จำเป็น) เพียงพอต่อการดำเนินการตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน ให้บรรลุผลสำเร็จ	3.44	0.94	มาก

จากตารางที่ 11 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นที่หน่วยงาน/พื้นที่ที่ตนรับผิดชอบมีทรัพยากร(งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ หรืออื่นๆ ที่จำเป็น) เพียงพอต่อการดำเนินการตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่านให้บรรลุผลสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94

สรุปในภาพรวม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้ความคิดเห็นที่ว่าวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนค่าตอบแทนสำหรับผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่าย ยังมีไม่เพียงพอ สอดคล้องกับทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านทรัพยากรอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.44$) แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับปัจจัยด้านอื่น ๆ

ปัจจัยด้านความร่วมมือของประชาชน

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นว่าเป็นช่วงแรกของการระบาดและมีการนำมาตรการดังกล่าวมาใช้ เนื่องจาก การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ถือเป็นเรื่องใหม่ การที่จังหวัดน่านเลือกใช้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดที่คุมเข้มและเด็ดขาดในการประกาศปิดจังหวัดไม่ให้มีผู้เดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน จึงค่อนข้างเป็นที่ยอมรับและไม่ส่งผลกระทบต่อมากนัก แต่ต่อมาเมื่อประชาชนเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจในเรื่องโรคโควิด-19 มากขึ้น การใช้มาตรการที่คุมเข้มมากและส่งผลต่อสังคมและเศรษฐกิจ จึงมีประชาชนบางส่วนไม่เห็นด้วย ทำให้การจะใช้มาตรการที่คุมเข้มเท่าเดิมเป็นไปได้ และประชาชนที่เดินทางเข้าออกในพื้นที่ก็มักจะมีคำถามว่าทำไมจังหวัดน่านถึงยังมีการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกมาใช้

“ประชาชนก็จะมาสอบถามมาบ้างว่าจังหวัดอื่นทำไมไม่มีการตั้งด่านแล้ว จังหวัดน่านยังมีการตั้งด่านอยู่อีก” (นายอำเภอบ้านหลวง, สัมภาษณ์ 10 มีนาคม 2564)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ให้ความเห็นตรงกันว่าประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านเป็นอย่างดี

“ถ้าเป็นคนในพื้นที่บ้านหลวงที่เข้ามาทางด้านห้วยน้ำอุนก็ดี ด่านบ้านหลวงก็ดี ถ้าอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องกักตัว 14 วัน เขาก็จะกักตัว ถ้าไม่กักตัวหมู่บ้านเขาก็จะมีกลไกของหมู่บ้านเข้าไปทำความเข้าใจ ซึ่งก็ไม่มีปัญหาเรื่องการไม่ยอมกักตัว” (นายอำเภอบ้านหลวง, สัมภาษณ์ 10 มีนาคม 2564)

“บางคนก็รู้ว่าเมื่อเดินทางเข้ามาต้องมีการกักตัว 14 วัน เขาก็เข้าใจ ก่อนเดินทางเข้ามา ก็จะมีการให้คนที่บ้านเตรียมพื้นที่ เตรียมบ้าน เตรียมสถานที่กักตัวให้ ถือว่าประชาชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี” (นายอำเภอสองแคว, สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2564)

และมีส่วนน้อยมากที่ไม่ให้ความร่วมมือ ซึ่งหากพบกรณีดังกล่าวต้องให้ อสม. กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่เข้าไปขอความร่วมมือและให้คำแนะนำ หากยังไม่ยินยอมให้ความร่วมมือทางหมู่บ้านชุมชนก็จะแจ้งมายังชุดปฏิบัติการควบคุมโรคระดับอำเภอ ประกอบด้วย

เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง และเจ้าพนักงานสาธารณสุข ไปชี้แจงทำความเข้าใจและให้คำแนะนำปรึกษาอีกครั้ง ซึ่งที่ผ่านมาประชาชนก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ผลการศึกษาปัจจัยด้านความร่วมมือของประชาชน โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามทัศนคติของเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐและภาคประชาสังคม สามารถนำเสนอได้ดังนี้

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้านความร่วมมือของประชาชน

ความร่วมมือของประชาชน	X	SD	ระดับความคิดเห็น
ประชาชนในพื้นที่ของท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแนวทางมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านอย่างเคร่งครัด	4.20	0.51	มาก

จากตาราง 12 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นว่าประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแนวทางมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านอย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้านความร่วมมือของประชาชน

ความร่วมมือของประชาชน	X	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านเห็นด้วยกับการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน มาใช้เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพียงใด	4.22	0.69	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

2. ประชาชนในหมู่บ้านของท่าน ได้ปฏิบัติ ตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า- ออก พื้นที่จังหวัดน่านที่ทางจังหวัดกำหนด อย่างเคร่งครัด	4.12	0.73	มาก
รวม	4.17		มาก

จากตาราง 13 ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนทั่วไปมีทัศนคติต่อความร่วมมือของประชาชนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบ ประชาชนเห็นด้วยกับการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน มาใช้เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 และประชาชนในหมู่บ้านของตนเองได้ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านที่ทางจังหวัดกำหนดอย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73

สรุปในภาพรวม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความคิดเห็นว่าประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านเป็นอย่างดี สอดคล้องกับทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแนวทางมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านอย่างเคร่งครัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$) ในขณะที่ทัศนคติของประชาชนพบว่ามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่านมาใช้ ($\bar{x} = 4.22$) มากกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นข้อที่ว่าที่ประชาชนในหมู่บ้านของตนเองได้ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านที่ทางจังหวัดกำหนดอย่างเคร่งครัด ($\bar{x} = 4.12$) แสดงให้ว่าประชาชนเห็นด้วยกับการนำมาตรการดังกล่าวมาใช้ แต่ยังมีประชาชนบางส่วนไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

ประสิทธิผลของการของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความเห็นว่าการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก ในพื้นที่จังหวัดน่าน ควรเป็นไป

อย่างรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการแพร่ระบาดระลอกใหม่มีการระบาดเป็นวงกว้างทำให้จังหวัดที่มีความเสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การประกาศหรือการกำหนดมาตรการจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เห็นว่าการตั้งด่านตรวจด่านสกัดมิใช่เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจแก่ประชาชนในพื้นที่ และสามารถลดจำนวนผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงได้ส่วนหนึ่งเท่านั้น

“กรณีคนที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด ถ้าเขาถูกคัดกรองว่ามาจากที่ไหน ถ้าเขามาจากจังหวัดเสี่ยงที่ต้องมีการกักตัว 14 วัน เมื่อเขารู้ว่ามิได้ด่านเขาก็จะไม่มา” (นายอำเภอบ้านหลวง, สัมภาษณ์ 10 มีนาคม 2564)

“ด่านเป็นส่วนช่วยในการคัดกรองคนได้ ถ้าไม่มีด่านเลยบางคนเข้าไปในหมู่บ้านก็อาจจะไม่ได้แจ้งพื้นที่ปลายทาง พอมีด่านก็จะมีการส่งข้อมูลไปถึงพื้นที่ ตำบล หมู่บ้าน ปลายทางก็จะมีข้อมูลนำเข้าสู่มาตรการในแต่ละพื้นที่” (นายอำเภอสองแคว, สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2564)

และเห็นว่าด่านตรวจมีความสำคัญน้อยกว่ามาตรการที่ปฏิบัติในระดับหมู่บ้านชุมชน เพราะปัจจัยส่วนสำคัญของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผล คือ ความร่วมมือของประชาชนในการปฏิบัติตามหลัก D-M-H-T-T-A ประกอบด้วย การเว้นระยะห่างระหว่างกัน (D-Distancing) สวมหน้ากากผ้า/หน้ากากอนามัย (M – Mask wearing) หมั่นล้างมือ (H – Hand washing) ตรวจเช็คอุณหภูมิร่างกาย (T-Temperature check) ตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (T-Testing) และใช้แอปพลิเคชัน (A-Application) ไทยชนะ/หมอชนะ และความเข้มแข็งของผู้นำชุมชนและอสม.ในพื้นที่มากกว่า

“ตอนที่ภูเก็ตกำลังมีการระบาด คนที่เดินทางผ่านด่านตรวจก็บอกว่าเขาไม่ได้มาจากภูเก็ต ด่านก็ไม่รู้ก็ให้ผ่านไปตามข้อเท็จจริงที่สอบถามได้ แต่พอไปถึงหมู่บ้านชุมชนเขาก็จะรู้ว่า คนนี้ไปทำงานที่ภูเก็ตกำลังกลับมา หมู่บ้านก็จะมีมาตรการของหมู่บ้านเช่นไม่ให้เข้าพื้นที่ถ้าไม่กักตัว ไม่ให้เข้าร่วมงาน ดังนั้น จึงมองว่าจุดแตกหักของการใช้มาตรการจึงอยู่ที่หมู่บ้านชุมชน” (สาธารณสุขอำเภอเวียงสา, สัมภาษณ์ 7 เมษายน 2564)

ดังนั้น จึงต้องมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนถือปฏิบัติตามหลัก D-M-H-T-T-A ให้เป็นวิถีชีวิตใหม่ให้ได้ หรือหากมีผู้ติดเชื้อเดินทางเข้ามาในพื้นที่การที่ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวเป็นอย่างดีก็จะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่กระจายในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาศักยภาพด้านประสิทธิผลของการของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติโดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามทัศนคติของเจ้าหน้าที่/บุคลากรของรัฐและภาคประชาสังคม สามารถนำเสนอได้ดังนี้

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม ศักยภาพด้านประสิทธิผลของการของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ

ประสิทธิผลของการของการนำ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ	X	SD	ระดับความ คิดเห็น
1. ท่านคิดว่า การดำเนินการตาม มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของจังหวัดน่าน เป็นไปอย่าง รวดเร็ว และทันต่อ สถานการณ์	4.03	0.57	มาก
2. ท่านคิดว่า มาตรการควบคุมการเดินทาง เข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อคัด กรอง เฝ้าระวังหรือสังเกตอาการผู้ที่เดิน ทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่าน สามารถ ช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 ได้เพียงใด	4.19	0.67	มาก
รวม	4.11		มาก

จากตาราง 14 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติต่อประสิทธิผลของมาตรการดังกล่าวในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปฏิบัติงานคิดว่ามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อคัดกรอง เฝ้าระวังหรือสังเกตอาการผู้ที่เดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่าน สามารถช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 และการดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส

โคโรนา 2019 ของจังหวัดน่านเป็นไปอย่าง รวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57

**ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม
ปัจจัยด้านประสิทธิผลของการของการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ**

ประสิทธิผลของการของการนำมา มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ	X	SD	ระดับความ ความคิดเห็น
1. ท่านคิดว่า การป้องกันการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของ จังหวัดน่าน เป็นไปอย่าง รวดเร็ว และทัน ต่อสถานการณ์	3.98	0.69	มาก
2. ท่านคิดว่า มาตรการควบคุมการ เดินทาง เข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เป็น ส่วนสำคัญที่ทำให้การป้องกันการแพร่ ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่จังหวัดน่าน ประสบผลสำเร็จ	4.17	0.66	มาก
รวม	4.07		มาก

จากตาราง 15 ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อประสิทธิผลของการนำมา
มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนคิดว่า
มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การป้องกัน
การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่จังหวัดน่านประสบความสำเร็จ มี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 และการดำเนินการตาม
มาตรการป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของจังหวัดน่าน เป็นไป
อย่าง รวดเร็ว และ ทันต่อสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 0.69

สรุปผลในภาพรวม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมองว่าการตั้งด่านตรวจมีไว้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจแก่ประชาชนในพื้นที่ และสามารถลดจำนวนผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงได้ แต่ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดประสิทธิผลในการนำมาตรการไปปฏิบัติ คือ ความร่วมมือของประชาชน และความเข้มแข็งของผู้นำชุมชนและอสม.ในพื้นที่ ในส่วนของทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานและประชาชนที่เห็นว่ามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่จังหวัดน่านประสบผลสำเร็จ โดยผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$) และประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$) แต่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นลดลงในข้อที่ว่า การดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของจังหวัดน่านตามมาตรการดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์ โดยผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$) และประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่จังหวัดน่านประสบผลสำเร็จ แต่การดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวของจังหวัดน่านยังไม่รวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์เท่าที่ควร

ปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสบผลสำเร็จมากที่สุด

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสบผลสำเร็จมากที่สุด โดยการจัดลำดับตามความถี่ที่มากที่สุดในการเลือกให้ปัจจัยนั้นอยู่ในลำดับต่าง ๆ สามารถนำเสนอได้ ดังนี้

ตาราง 18 แสดงจำนวน ความถี่ และร้อยละความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสพผลสำเร็จมากที่สุด

ปัจจัย	ลำดับของปัจจัย ที่มีความถี่มากที่สุด	ความถี่	ร้อยละ
ความร่วมมือของประชาชน	ส่งผลเป็นอันดับที่ 1	37	32.17
มาตรฐานของนโยบาย	ส่งผลเป็นอันดับที่ 1	29	25.22
ความชัดเจนของนโยบาย	ส่งผลเป็นอันดับที่ 2	37	32.17
บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	ส่งผลเป็นอันดับที่ 2	31	26.96
การติดต่อสื่อสาร	ส่งผลเป็นอันดับที่ 4	38	33.04
ทรัพยากร	ส่งผลเป็นอันดับที่ 6	76	66.09

ตาราง 16 จากการสอบถามกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอสม.จำนวน 120 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ส่วนของปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสพผลสำเร็จมากที่สุด จำนวน 115 คน พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน ประสพผลสำเร็จมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ความร่วมมือของประชาชน รองลงมา คือ มาตรฐานของนโยบาย ความชัดเจนของนโยบาย บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ การติดต่อสื่อสาร และทรัพยากร ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงจำนวน ความถี่ และร้อยละความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่านเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสพผลสำเร็จมากที่สุด

ปัจจัย	ลำดับของปัจจัยที่มีความถี่มากที่สุด	ความถี่	ร้อยละ
ความร่วมมือของประชาชน	ส่งผลเป็นอันดับที่ 1	117	44.49
ความชัดเจนของนโยบาย	ส่งผลเป็นอันดับที่ 2	69	26.24
มาตรฐานของนโยบาย	ส่งผลเป็นอันดับที่ 2	67	25.48
บุคคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	ส่งผลเป็นอันดับที่ 4	72	27.38
การติดต่อสื่อสาร	ส่งผลเป็นอันดับที่ 5	68	25.86
ทรัพยากร	ส่งผลเป็นอันดับที่ 6	129	49.05

ตาราง 17 จากการสอบถามประชาชนทั่วไปในพื้นที่อำเภอเมืองน่าน จำนวน 275 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ส่วนของปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสพผลสำเร็จมากที่สุด จำนวน 263 คน พบว่า ประชาชนมีความเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน ประสพผลสำเร็จมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ความร่วมมือของประชาชน รองลงมา คือ ความชัดเจนของนโยบาย มาตรฐานของนโยบาย บุคคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ การติดต่อสื่อสาร และทรัพยากร ตามลำดับ

จากตาราง 16 และตาราง 17 จะเห็นว่าปัจจัยที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนเห็นว่าส่งผลให้การนำมามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่านประสพผลสำเร็จมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อยมีความคล้ายคลึงกัน แต่ความมคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเห็นว่า มาตรฐานของนโยบายเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของมาตรการดังกล่าวมากกว่า ความชัดเจนของนโยบาย ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานอาจมองว่าแม้นโยบายจะมีความชัดเจน แต่หากไม่มีการบังคับใช้นโยบายที่เป็นมาตรฐานเดียวกันจะส่งผลต่อความสำเร็จของการนำมามาตรการไปปฏิบัติมากกว่า

ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนมีความเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสบผลสำเร็จมากที่สุด คือ ความร่วมมือของประชาชน รองลงมา คือ ความชัดเจนของนโยบาย มาตรฐานของนโยบาย บุคลากร ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ การติดต่อสื่อสาร และทรัพยากร ตามลำดับ ดังที่แสดงในตาราง 18

ตาราง 20 แสดงจำนวน ความถี่ และร้อยละความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานและประชาชนที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสบผลสำเร็จมากที่สุด

ปัจจัย	ลำดับของปัจจัยที่มีความถี่มากที่สุด	ความถี่	ร้อยละ
ความร่วมมือของประชาชน	ส่งผลเป็นอันดับที่ 1	154	40.74
ความชัดเจนของนโยบาย	ส่งผลเป็นอันดับที่ 2	106	28.04
มาตรฐานของนโยบาย	ส่งผลเป็นอันดับที่ 3	86	22.75
บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	ส่งผลเป็นอันดับที่ 4	99	26.19
การติดต่อสื่อสาร	ส่งผลเป็นอันดับที่ 4	96	25.40
ทรัพยากร	ส่งผลเป็นอันดับที่ 6	205	54.23

ปัญหาและอุปสรรค

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของการสัมภาษณ์เชิงลึกและจากการตอบแบบสอบถาม สามารถนำเสนอปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ดังนี้

ด้านความชัดเจนของนโยบาย พบว่า ช่วงแรกมีปัญหาเรื่องคำสั่งจุดตั้งด่าน ซึ่งเดิมคำสั่งตั้งด่านตรวจของอำเภอบ้านหลวงให้ตั้ง ณ ด่านตรวจบ้านพี้ ตำบลบ้านพี้ และด่านตรวจของอำเภอสองแควให้ตั้ง ณ ด่านตรวจบ้านปางปุก ตำบลนาไร่หลวง ซึ่งเป็นด่านที่ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านชั้นในทำให้ก่อนที่ผู้เดินทางเข้ามาในพื้นที่จะมาถึงด่านมีเส้นทางแยกไปได้หลายเส้นทางทำให้ไม่สามารถคัดกรองคนเดินทางเข้า-ออกพื้นที่ได้ จึงมีการย้ายจุดตั้งด่านไปตั้งยังบ้านนาหวายใหม่ อำเภอบ้านหลวง และบ้านสะเก็น อำเภอสองแควในปัจจุบันเนื่องจากเป็น

หมู่บ้านแรกซึ่งเป็นรอยต่อระหว่างจังหวัด ทำให้สามารถคัดกรองผู้ที่เดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่านได้

ด้านมาตรฐานของนโยบาย พบว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในแต่ละพื้นที่มีเทคนิควิธีการและรายละเอียดของการดำเนินงานที่ต่างกัน และการนำนโยบายไปปฏิบัติอาศัยการใช้ดุลพินิจของผู้ปฏิบัติงานที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล ทำให้ประชาชนบางส่วนมองว่าด้านตรวจแต่ละแห่งมีมาตรฐานและการบังคับใช้ที่แตกต่างกัน

ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า การสั่งการด้วยหนังสือราชการแบบปกติมีความล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ ดังนั้น จึงมีการนำแอปพลิเคชันไลน์เข้ามาช่วยในการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงาน และด้านตรวจบางพื้นที่ข้อจำกัดในเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ต และสัญญาณมือถือจึงไม่สามารถนำระบบบันทึกข้อมูลมาใช้ให้เหมือนกันได้

ด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ในระยะแรกมีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนบุคลากรที่ต้องมาปฏิบัติงานประจำด้านตรวจไม่เพียงพอกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ต้องระดมบุคลากรมาจากหน่วยต่าง ๆ ทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ฝ่ายสาธารณสุข ทหาร และตำรวจในพื้นที่มาปฏิบัติงาน ณ ด้านตรวจตลอด 24 ชั่วโมง โดยมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานรวมทั้งสิ้น 3 ผลัด ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเหนื่อยล้าเนื่องจากมีภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ในการระบาตรระลอกใหม่และมีการนำมาตรการตั้งด่านมาใช้อีกครั้ง จึงมีการขอความร่วมมือให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอในพื้นที่อื่น ๆ ที่ไม่มีด้านตรวจเพื่อคัดกรองผู้เดินทางเข้า-ออกจังหวัดน่านมาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงาน ในด้านตรวจหลักทั้ง 3 ด้าน เดือนละ 2-3 วัน ตามความสมัครใจ โดยด้านตรวจห้วยน้ำอุ่น อำเภอเวียงสา ได้รับการสนับสนุนบุคลากรจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองน่าน อำเภอภูเพียง อำเภอแม่จริม ด้านตรวจบ้านนาหวายใหม่ อำเภอบ้านหลวง ได้รับการสนับสนุนบุคลากร จากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอสันติสุข อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอท่าวังผา ด้านตรวจบ้านสะเก็น อำเภอสองแควได้รับการสนับสนุนบุคลากรจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบัว อำเภอเชียงกลาง อำเภอทุ่งช้าง และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ โดยผู้ปฏิบัติงานสามารถเบิกค่าตอบแทนได้จากต้นสังกัดของตนเอง อย่างไรก็ตามระยะทางที่บุคลากรในพื้นที่อื่นต้องเดินทางไปปฏิบัติงาน ณ ด้านตรวจบางแห่งค่อนข้างไกล เช่น ระยะทางจากอำเภอเฉลิมพระเกียรติห่างจากด้านตรวจอำเภอสองแควกว่าร้อยกิโลเมตร จึงเป็นการเพิ่มภาระงานให้แก่ผู้ปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น ๆ เช่นกัน

ด้านทรัพยากร ช่วงแรกสถานที่ตั้งด่านไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากมีลักษณะเป็นทางเดินที่ขรุขระซึ่งไม่มีความปลอดภัย ต่อมาจึงได้มีการแก้ไขปัญหาโดย

การช่วยกันสร้างเป็นด่านชั่วคราวที่มีความมั่นคงขึ้นมาใหม่ซึ่งได้รับสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และ แรงงานจากหน่วยงานและประชาชนจิตอาสาในพื้นที่ ดังนั้น เมื่อมีการระบาศระลอกใหม่และมีคำสั่งให้ตั้งด่านอีกครั้ง หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจึงสามารถดำเนินการได้ทันที นอกจากนี้พบว่า วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอโดยเฉพาะเครื่องวัดอุณหภูมิที่ใช้ในพื้นที่หมู่บ้าน และไม่เพียงพอประมาณสนับสนุนในส่วนของน้ำดื่มและค่าตอบแทนสำหรับผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายอย่างทั่วถึง

คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลมีจำนวนน้อย ทำให้เจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจไม่สามารถบันทึกข้อมูลในช่วงที่มีผู้เดินทางเข้ามาพร้อมกับเป็นจำนวนมากได้ทัน ประชาชนจำนวนมากจึงต้องมารอเข้าคิวเป็นเวลานาน และสถานที่ตั้งด่านตรวจบริเวณข้างทางมีพื้นที่จอบตรรกจำกัดทำให้การจราจรบริเวณที่ตั้งด่านติดขัด

ด้านความร่วมมือของประชาชน พบว่าแม้ด่านตรวจจะปฏิบัติตามมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ก็ไม่สามารถคัดกรองผู้ที่เดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่านได้ทั้งหมด โดยพบว่าผู้ที่เดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่านบางส่วนมีการปกปิดข้อมูลที่แท้จริง เช่น หากเดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงที่จะต้องมีการกักตัว 14 วัน ก็มักจะให้ข้อมูลว่ามาจากพื้นที่อื่นแทนเพื่อให้สามารถเดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่านได้โดยไม่ต้องกักตัว

ข้อเสนอแนะแนวทางในการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ

ไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของการสัมภาษณ์เชิงลึกและการตอบแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ประชาชนต้องถือปฏิบัติตามแนวทางป้องกันโรคของสาธารณสุขอย่างเคร่งครัดและจริงจัง จนกลายเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่ (New normal) ให้ได้ และการประชาสัมพันธ์ยังคงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ประสบความสำเร็จ

2. การนำนโยบายไปปฏิบัติทุกด่านตรวจควรมีวิธีการจัดเก็บข้อมูลและวิธีคัดกรองผู้ที่เดินทางเข้า-ออกพื้นที่ให้เหมือนกันหรือคล้ายกันมากที่สุด เพื่อไม่ให้ประชาชนเกิดการเปรียบเทียบและเกิดความสับสน

3. ควรมีการใช้มาตรการตั้งแต่จังหวัดต้นทางโดยจังหวัดที่มีความเสี่ยงสูงควรมีระบบคัดกรองผู้ที่เดินทางออกนอกพื้นที่จังหวัดและส่งข้อมูลมายังจังหวัดปลายทาง จะทำให้

มาตรการคัดกรองผู้ที่เดินทางเข้า-ออกพื้นที่ประสบความสำเร็จมากกว่าการดำเนินการคัดกรองในพื้นที่ปลายทาง

4. หากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ดีขึ้นหรือมีความรุนแรงลดลงแล้ว ควรยกเลิกการตั้งด่านตรวจแต่ให้เพิ่มความเข้มข้นให้ส่วนของมาตรการที่ดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชนแทน

5. ควรมีการจัดสรรทรัพยากรให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็น วัสดุอุปกรณ์ และค่าตอบแทนสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์ที่ทำการศึกษา คือ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน
3. เพื่อเสนอแนวทางในการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในอนาคต

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอสรุปผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่านในภาพรวม รวมถึงข้อสังเกตและข้อค้นพบจากการศึกษา โดยนำมาอภิปรายผลและนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะเชิงวิชาการและเชิงนโยบาย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้สรุปผลได้ ดังนี้

ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย สรุปได้ว่า มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน มีข้อสั่งการและแนวทางปฏิบัติของมาตรการที่มีความชัดเจน โดยมีการออกประกาศปรับปรุงแก้ไขแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าพื้นที่จังหวัดน่านให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ และการปฏิบัติงานของด่านตรวจก็จะยึดแนวทางของจังหวัดที่จังหวัดได้กำหนดเป็นหลักในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยด้านมาตรฐานของนโยบาย สรุปได้ว่า หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายภารกิจได้ยึดมาตรฐานตามข้อสั่งการของจังหวัดเป็นแนวทางปฏิบัติเหมือนกันทุกพื้นที่ แต่มีเทคนิควิธีการ และรายละเอียดของการดำเนินงานที่ต่างกัน และการตีความนโยบายโดยอาศัยดุลพินิจของผู้ปฏิบัติงานแต่ละบุคคลอาจทำให้มาตรฐานการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกัน จึงทำให้ประชาชนบางส่วนมีความคิดเห็นว่าด้านตรวจแต่ละแห่งมีมาตรฐานและการบังคับใช้ที่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร สรุปได้ว่า การติดต่อสื่อสารกันระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ของทั้ง 3 อำเภอ มีขั้นตอนของการปฏิบัติที่คล้ายกัน คือ มีการชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางของข้อสั่งการใหม่ที่ได้มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงในที่ประชุมระดับต่าง ๆ ให้ผู้ปฏิบัติงานทราบอยู่เสมอ โดยเห็นว่าการส่งการด้วยหนังสือราชการแบบปกติมีความล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ จึงมีการนำแอปพลิเคชันไลน์เข้ามาช่วยในการส่งต่อข้อมูลข่าวสารในพื้นที่เป็นไปอย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น สำหรับการส่งต่อข้อมูลระหว่างด้านตรวจคัดกรองไปหน่วยงานอื่น ๆ มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินงาน โดยด้านตรวจอำเภอบ้านหลวง และด้านตรวจอำเภอเวียงสา ได้นำโปรแกรม save nan มาใช้ในการบันทึกข้อมูล และด้านตรวจอำเภอสองแควใช้การบันทึกข้อมูลผ่าน Google Form ก่อนส่งต่อข้อมูลของผู้ที่เดินทางในระบบไปยังแอปพลิเคชันกลุ่มไลน์ของผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ จนถึงพื้นที่ปลายทางของผู้เดินทางเข้ามาในพื้นที่ ทำให้หมู่บ้านชุมชนสามารถเตรียมพร้อมรับมือกรณีมีผู้เดินทางมาจากจังหวัดที่มีความเสี่ยงได้อย่างรวดเร็ว

ปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ สรุปได้ว่า บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจในมาตรการดังกล่าวเป็นอย่างดี ตลอดจนมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานในทุกระดับ โดยเห็นว่าบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในระดับหมู่บ้านชุมชนมีส่วนสำคัญที่ทำให้การนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีข้อมูลและปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้เดินทางเข้ามาในพื้นที่มากที่สุด

ปัจจัยด้านทรัพยากร สรุปได้ว่า ในช่วงแรกยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน และอำเภอได้สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นและสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสนับสนุนงบประมาณค่าอาหารและ

เครื่องดื่ม ซึ่งปัจจุบันวัสดุอุปกรณ์มีเพียงพอมากขึ้นเนื่องจากส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนมาจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน และองค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน

ปัจจัยด้านความร่วมมือของประชาชน สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านเป็นอย่างดี และมีส่วนน้อยมากที่ไม่ให้ความร่วมมือ แต่เมื่อพบกรณีดังกล่าวเจ้าหน้าที่ก็จะเข้าไปชี้แจงทำความเข้าใจและให้คำแนะนำปรึกษาอีกครั้ง ซึ่งที่ผ่านมาพบว่าประชาชนได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ด้านประสิทธิผลของการของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ สรุปได้ว่า การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้าออกในพื้นที่จังหวัดน่าน ควรเป็นไปอย่างรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์มากยิ่งขึ้น การออกประกาศหรือการกำหนดมาตรการต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน และยังเห็นว่าการตั้งด่านตรวจคัดกรองมีความสำคัญน้อยกว่ามาตรการที่ปฏิบัติในระดับหมู่บ้าน ชุมชน โดยเห็นว่าปัจจัยส่วนสำคัญที่ทำให้การนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ คือ ความร่วมมือของประชาชนในการปฏิบัติตาม และความเข้มแข็งของผู้นำชุมชนและอสม.ในพื้นที่

ผลการวิจัยเชิงปริมาณสรุปได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติต่อปัจจัยที่ส่งผลประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านความร่วมมือของประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ปัจจัยด้านมาตรฐานของนโยบาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และปัจจัยด้านทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ตามลำดับ

ประชาชนมีทัศนคติต่อปัจจัยที่ส่งผลประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุก ๆ ด้าน โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านความ

รวมมือของประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ปัจจัยด้านมาตรฐานของนโยบาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ตามลำดับ

ทั้งนี้ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทั้ง 6 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 และมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.03 และเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านประสบความสำเร็จมากที่สุด คือ ความร่วมมือของประชาชน รองลงมาคือ ความชัดเจนของนโยบาย มาตรฐานของนโยบาย บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติการติดต่อสื่อสาร และทรัพยากร ตามลำดับ

จากการศึกษาพบปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติที่สำคัญ คือ บุคลากรที่ต้องมาปฏิบัติงานประจำด่านตรวจไม่เพียงพอกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น เครื่องวัดอุณหภูมิที่ใช้ในพื้นที่หมู่บ้านงบประมาณในส่วนของน้ำดื่ม ตลอดจนค่าตอบแทนสำหรับผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายมีไม่เพียงพอ และพบว่าผู้ที่เดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่านบางส่วน มีการปกปิดข้อมูลที่แท้จริง ทำให้ด่านตรวจไม่สามารถคัดกรองผู้ที่มาจากจังหวัดที่มีความเสี่ยงได้ทั้งหมด

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกันระหว่างงานวิจัยเชิงคุณภาพและงานวิจัยเชิงปริมาณ ด้านความชัดเจนของนโยบาย สามารถอภิปรายผลได้ว่า การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19ของจังหวัดน่าน ได้แปลงมาตรการของส่วนกลางที่ ศบค. กำหนดมาใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยจะมีการออกประกาศปรับปรุงแก้ไขแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าพื้นที่จังหวัดน่านให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ และการปฏิบัติงานของด่านตรวจก็จะยึดแนวทางของจังหวัด

ที่จังหวัดได้กำหนดเป็นหลักในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ สุมาลี จุทอง (2563) ที่ได้ทำการศึกษาการจัดการภัยพิบัติโรคระบาดโควิด 19 ในพื้นที่ชุมชนริมคลองหัวหมากน้อย สำนักงานเขตบางกะปิ พบว่า กระบวนการจัดการภัยพิบัติโรคระบาด สำนักงานเขตบางกะปิได้ยึดหลักนโยบายและคำสั่งการของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.กทม.) ซึ่งการออกประกาศและข้อกำหนดของกรุงเทพมหานครได้แปลงนโยบายของรัฐบาลเป็นหลักในการปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน และผลการวิจัยพบว่ามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก ในพื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มีคำสั่งการ แนวทางปฏิบัติ และมาตรฐานของการนำมาตรการไปปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบังคับด้านความชัดเจนของนโยบายในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติของการมาตรการดังกล่าวมากกว่าประชาชน ผู้ปฏิบัติงานจึงสามารถนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบได้อย่างถูกต้องและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับแนวคิดและตัวแบบทางทฤษฎีของการนำนโยบายไปปฏิบัติของ วรเดช จันทนคร (2551) โดยตัวแบบยึดหลักเหตุผลมีแนวคิดว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ นโยบายจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน มีการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยย่อยต่าง ๆ ขององค์การไปปฏิบัติที่แน่ชัด

ความสอดคล้องด้านมาตรฐานของนโยบาย ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า การนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติมีการกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจน และด้านตรวจได้ยึดมาตรฐานตามคำสั่งการของจังหวัดไปเป็นแนวทางปฏิบัติงาน แต่ยังมีเทคนิควิธีการและรายละเอียดของการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าผู้ปฏิบัติงานเห็นว่าด้านตรวจในแต่ละพื้นที่มีการปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีการบังคับใช้ในแต่ละพื้นที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ทัศนคติของประชาชนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อมาตรฐานของนโยบายน้อยกว่าเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ประชาชนบางส่วนมองว่าด้านตรวจแต่ละแห่งมีมาตรฐานการบังคับใช้ที่แตกต่างกัน

ด้านการติดต่อสื่อสาร การวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่ามีการชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางของข้อสั่งการที่ได้มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงในที่ประชุมกำนันและผู้ใหญ่บ้าน และการประชุมประจำเดือนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังมีการนำแอปพลิเคชันไลน์เข้ามาช่วยทำให้การติดต่อสื่อสารและการส่งต่อข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานของผู้ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์มากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่าทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีความคิดเห็นว่าหน่วยงานของผู้ปฏิบัติงานมีการประสานงานและสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้งภายในหน่วยงาน และการติดต่อกับหน่วยงานอื่นที่รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์อยู่ในระดับมากที่สุด แต่ในทัศนคติของประชาชนกลับพบว่าปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมน้อยที่สุด จึงทำให้เห็นว่าแม้ผู้ปฏิบัติงานจะมีการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่นานโยบายไปปฏิบัติที่ดี แต่ยังไม่สามารถประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าและออกพื้นที่จังหวัดน่านให้ประชาชนในพื้นที่ทราบได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึงและทันต่อสถานการณ์เท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคใหม่มีการระบาดเป็นวงกว้างทำให้จังหวัดที่เป็นพื้นที่เสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น หากจะนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกในพื้นที่จังหวัดน่านไปปฏิบัติให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่มีความชัดเจนให้ประชาชนทราบอย่างรวดเร็วและสม่ำเสมอยิ่งขึ้น เป็นไปตามตัวแบบการนานโยบายไปปฏิบัติของแวน มีเตอร์และแวน ฮอร์น (1975, อ้างอิงใน วรเดช จันทรศร, 2551) ที่มีแนวคิดว่าการสื่อสารระหว่างองค์การเป็นปัจจัยสำคัญในการนานโยบายไปปฏิบัติ เนื่องจากการนานโยบายไปปฏิบัติต้องอาศัยการสื่อสารของเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไปยังหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง และการสื่อสารต้องจะต้องมีความชัดเจน เทียบตรง และสม่ำเสมอ สอดคล้องกับการศึกษา เรื่อง รัฐ-ชุมชนกับการจัดการภัยพิบัติโรคไวรัสโคโรนา 2019 พื้นที่ถนนข้าวสาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ของสอยฤทัย เกลี้ยงนิล (2563) ที่เห็นว่าการจัดการภัยพิบัติโรคไวรัสโคโรนา 2019 พื้นที่ถนนข้าวสาร ควรมีการจัดหาสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ หรือป้ายแนะนำ ให้มีปริมาณที่เพียงพอกับพื้นที่หรือชุมชน อีกทั้งควรเป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย จะทำให้ประชาชนปฏิบัติตามได้อย่างเคร่งครัด

นอกจากนี้ ด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ แวน มีเตอร์และแวน ฮอร์น ยังมีแนวคิดว่าการมีส่วนร่วมและความเข้าใจของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของนโยบายมากที่สุดปัจจัยหนึ่ง เช่นเดียวกับตัวแบบด้านการจัดการของ วรเดช จันทรศร ที่มีแนวคิดว่าการนำนโยบายจะประสบความสำเร็จได้ บุคลากรในองค์กรต้องมีความรู้ความสามารถที่เพียงพอ สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่า บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจในมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกในพื้นที่จังหวัดน่านเป็นอย่างดี ตลอดจนมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานในทุกๆระดับ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีความพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่รับผิดชอบของตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่านในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก และมีความเชื่อใจต่อปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในภาพรวมมากที่สุด และประชาชนมีความเชื่อใจต่อปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมากที่สุด และเป็นอันดับสอง

ในขณะที่ด้านทรัพยากร แวน มีเตอร์และแวน ฮอร์น มองว่าทรัพยากรทางการเงิน และทรัพยากรอื่น ๆ จะสร้างให้เกิดความต้องการในการทำให้นโยบายเกิดความสำเร็จ สอดคล้องกับตัวแบบด้านการจัดการของ วรเดช จันทรศร ที่มีแนวคิดว่าการนำนโยบายจะประสบความสำเร็จได้ องค์กรต้องมีความพร้อมในด้านงบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ แต่ผลการวิจัยยังพบว่าแม้ทรัพยากรในการนำมาตรการไปปฏิบัติจะมีไม่เพียงพอไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และความพร้อมของสถานที่ ผู้ปฏิบัติงานยังสามารถดำเนินการตามมาตรการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของนโยบายได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณในส่วนของทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานและประชาชนทั่วไปที่เห็นว่าปัจจัยที่จะส่งผลให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน ประสบผลสำเร็จน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านทรัพยากร

ด้านความร่วมมือของประชาชน พบว่าประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านเป็นอย่างดี สอดคล้อง

กับทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแนวทางมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านอย่างเคร่งครัดอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ทัศนคติของประชาชนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่านมาใช้มากกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นข้อที่ว่าที่ประชาชนในหมู่บ้านของตนเองได้ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านที่ทางจังหวัดกำหนดอย่างเคร่งครัด แสดงให้เห็นว่าประชาชนเห็นด้วยกับการนำมาตรการดังกล่าวมาใช้ แต่ยังมีประชาชนบางส่วนไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับไพศาล ขุนวิเศษ (2562) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในเขตพื้นที่จังหวัดชัยนาทที่พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและปัจจัยด้านทัศนคติในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกมีอิทธิพลประสิทธิผลในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก คือ หากประชาชนมีส่วนร่วมและมีทัศนคติที่ดีในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกมากก็จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลมากในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในเขตพื้นที่

สำหรับความสอดคล้องกับผลวิจัยด้านประสิทธิผลของการของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัตินั้น ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมองว่าการตั้งด่านตรวจมีไว้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจแก่ประชาชนในพื้นที่ และสามารถลดจำนวนผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงได้ แต่การตั้งด่านตรวจและจุดสกัดมีความสำคัญน้อยกว่ามาตรการที่ปฏิบัติในระดับหมู่บ้านชุมชน โดยมองว่าปัจจัยที่มีส่วนสำคัญให้เกิดประสิทธิผลในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 คือ ความร่วมมือของประชาชนในการปฏิบัติตามมาตรการทางสาธารณสุข และความเข้มแข็งของผู้นำชุมชนและอสม.ในพื้นที่มากกว่า ในส่วนของทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานและประชาชนเห็นว่ามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่จังหวัดน่านประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นลดลงในข้อคิดเห็นที่ว่า การดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของจังหวัดน่านตามมาตรการดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ แสดงให้เห็นว่าการนำเอามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านมาใช้ เป็นส่วนสำคัญ

ที่ทำให้การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่จังหวัดน่านประสบผลสำเร็จ แต่การดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวของจังหวัดน่านยังไม่รวดเร็วและทันต่อสถานการณ์เท่าที่ควร

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลวิจัยเชิงปริมาณในส่วนของทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานและประชาชนทั่วไปที่เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก ในพื้นที่จังหวัดน่าน ประสบผลสำเร็จมากที่สุด คือ ความร่วมมือของประชาชน รองลงมาคือความชัดเจนของนโยบาย มาตรฐานของนโยบาย บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ การติดต่อสื่อสาร และทรัพยากร ตามลำดับ ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับ ทัศนคติของประชาชน (2554) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การนำนโยบายป้องกันและควบคุมไข้หวัดนกไปปฏิบัติ กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมาที่ในการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลและมีความสำคัญต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา คือ ความชัดเจนของนโยบาย ในขณะที่ผู้ปฏิบัติงานมองว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรมีความสำคัญน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัยลำดับนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณในการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าผู้ปฏิบัติงานผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่านในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นสองอันดับแรก คือ ปัจจัยด้านบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ และปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ในขณะที่ปัจจัยด้านทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับปัจจัยด้านอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการผลการวิจัย ผู้วิจัยได้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่านมาใช้ควรมีความสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค การตั้งด่านตรวจดูแลการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน ควรนำมาใช้เฉพาะในช่วงที่สถานการณ์แพร่ระบาดมีความรุนแรงหรือในช่วงที่ต้องการเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ และเป็นระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้น เนื่องจาก

การตั้งด้านเป็นระยะเวลาานจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเหนื่อยล้ามากเกินไปซึ่งอาจมีผลให้ประสิทธิผลของการปฏิบัติงานลดลง แต่ควรให้ความสำคัญกับการบังคับใช้มาตรการในระดับหมู่บ้านชุมชนอย่างเข้มข้นและจริงจังมากยิ่งขึ้น

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเพิ่มประสิทธิภาพด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและแนวทางปฏิบัติของทางราชการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงและทันต่อเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น ควรมีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เป็นต้น โดยเน้นการสื่อสารผ่านภาคีเครือข่ายในระดับหมู่บ้านชุมชน เช่น ผู้นำหมู่บ้าน และ อสม. ในพื้นที่

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดเตรียมความพร้อมด้านสาธารณสุข เช่น วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ สำหรับการปฏิบัติงานในการยับยั้งและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคที่มีประสิทธิภาพและเพียงพออยู่เสมอ เพื่อรับมือการระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ หรือการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติเท่านั้น การศึกษาครั้งต่อไปอาจศึกษาในส่วนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการกำหนดนโยบายเพิ่มเติม เพื่อให้เห็นมุมมองของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารที่มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนที่ได้รับผลกระทบ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการประกอบการตัดสินใจในการกำหนดมาตรการเพื่อบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดในอนาคต

นอกจากนี้อาจต้องศึกษาบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติเพิ่มเติมด้วย

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2559). **แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อมป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ. 2560–2564**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพยาบาลองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563). **มารู้จัก...ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019**. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563, จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/img/infographic/info14.jpg>
- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563). **รายงานสถานการณ์โรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019**. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563, จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/situation/situation-no69-120363n.pdf>
- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563). **รายงานสถานการณ์โรคปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019**. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563, จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/situation/situation-no28-310163.pdf>
- จังหวัดน่าน. (4 เมษายน 2563). **ประกาศจังหวัดน่าน เรื่อง ระเบียบการเดินทางเข้าจังหวัดน่าน เป็นการชั่วคราว**.
- จังหวัดน่าน. (8 มกราคม 2564). **ประกาศจังหวัดน่าน เรื่อง การจัดตั้งจุดตรวจ/ด่านตรวจ เพื่อตรวจคัดกรองการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน (ฉบับที่ 2)**.
- จังหวัดน่าน. (19 มิถุนายน 2563). **ประกาศจังหวัดน่าน เรื่อง ยกเลิกคำสั่งจัดตั้งด่านตรวจ หรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน และด่านตรวจหรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่าน โดยชุมชน และกำหนดมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019**.
- จังหวัดน่าน. (30 ธันวาคม 2563). **ประกาศจังหวัดน่าน เรื่อง จัดตั้งด่านดูแลด่านตรวจดูแล การเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน**.
- จุมพล หนิมพานิช. (2552). **การวิเคราะห์นโยบาย: ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎี และกรณีตัวอย่าง** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เชียงใหม่นิวส์. (2563). **น่าน ชักซ้อมความเข้าใจกับ จนท. ประจำด่านตรวจคัดกรองห้วยน้ำอุ่น เพื่อวางมาตรการเข้ม หลังมีคำสั่งระงับการเดินทางเข้า จ.น่าน**. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.chiangmainews.co.th/page/archives/1314132/>

- ปีปีชี นิเวศ. (2563). **โควิด-19: สธ. ประกาศการระบาดระลอกใหม่ในไทย ผู้ติดเชื้อจากกรณีสมุทรสาครเกือบ 700 รายใน 3 วัน**. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม 2564, จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-55383363>
- พจนนา ถีกแปลก. (2549). **การนำนโยบายป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ**. ปริญญาโท รม. (นโยบายสาธารณะ), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2563, จาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Pub_Pol/Pojana_T.pdf
- ไพศาล ชุนวิเศษ. (2562). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในเขตพื้นที่จังหวัดชัยนาท**. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 12(3), 343-352.
- ภานุพงศ์ ยะโสธร. (2562). **การนำนโยบายการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไปสู่การปฏิบัติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างปี พ.ศ.2560-2561**. การค้นคว้าอิสระ รม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2563, จาก <http://www.pol.ru.ac.th/graduate/index.php/is/การนำนโยบายการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไปสู่การปฏิบัติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์-ระหว่างปี-พ-ศ-2560-2561>
- มยุรี อนุมานราชชน. (2556). **นโยบายสาธารณะ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พรินท์และการพิมพ์.
- วรเดช จันทรศร. (2545). **การนำนโยบายไปปฏิบัติ** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สหายบลิ๊อค.
- วรเดช จันทรศร. (2551). **ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- ศุภชัย ยาวประภาษ. (2557). **นโยบายสาธารณะ** (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สยามรัฐออนไลน์. (2563). **'14 จังหวัด' สั่งปิดเมืองห้ามเข้าออกพื้นที่**. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563, จาก <https://siamrath.co.th/n/145732>
- สอยฤทัย เกลี้ยงนิล. (2563). **รัฐ-ชุมชนกับการจัดการภัยพิบัติโรคไวรัสโควิด 19 พื้นที่ถนนข้าวสาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระ รม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2564, จาก http://www3.ru.ac.th/mpaabstrac/files/2562_15977371146114832048.pdf
- สัญญา เคนาภูมิ. (2559). **กรอบแนวคิดการศึกษานโยบายสาธารณะ**. *วารสารวิชาการและ*

วิจัยสังคมศาสตร์, 11(33), 1-16.

สำนักงานวิจัยแห่งชาติ. (2563). Timeline โรคโควิด-19 สามเดือนแรก ตั้งแต่พบรายงานครั้งแรก. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563, จาก

<http://www.thaipublicmedia.com/2020/03/NRCT-compiles-the-information-as-the-Timeline-of-COVID-19.html>

สำนักนายกรัฐมนตรี. (11 มีนาคม 2563). คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง จัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19).

สำนักนายกรัฐมนตรี. (25 มีนาคม 2563). แถลงการณ์สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘.

สุมาลี จุทอง. (2563). การจัดการภัยพิบัติโรคระบาดโควิด 19 ในพื้นที่ชุมชนริมคลองหัวหมากน้อย สำนักงานเขตบางกะปิ. การค้นคว้าอิสระ รม.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2564, จาก

http://www3.ru.ac.th/mpaabstract/files/2562_15977371146114832048.pdf

หัตถญา พิมพ์สระเกษ. (2554). การนำนโยบายป้องกันและควบคุมไข้หวัดนกไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ รม.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2563, จาก

<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/45259>

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำ
มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่
จังหวัดน่าน

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยใช้เพื่อสัมภาษณ์ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการนำ
มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค
ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ทั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้
ความอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ได้รับการสัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ - สกุล
- 1.2 ตำแหน่ง
- 1.3 ระดับตำแหน่ง
- 1.4 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบันปี

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน

1. “มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการ
แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019” ที่หน่วยงานของท่านได้รับมอบหมายให้
นำไปปฏิบัติ มีความชัดเจนหรือไม่อย่างไร ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดความชัดเจน
ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านเห็นว่าการกำหนดมาตรฐานของการปฏิบัติงานตามมาตรการในข้อ 1 มีชัดเจนหรือไม่ อย่างไร และท่านคิดว่ามาตรฐานของการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3. การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสานการทำงานในการปฏิบัติของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019” มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ มีความเต็มใจและยอมรับการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ตลอดจนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการดังกล่าวมากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

5. หน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อย่างเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

6. ในการนำมามาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ได้รับความร่วมมือ หรือการต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

7. ในความคิดเห็นของท่าน ปัจจัยใดที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน) ไปปฏิบัติในพื้นที่มากที่สุด โดยให้เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย (ใส่หมายเลข 1-6 หน้าปัจจัยแต่ละข้อ)

- ความชัดเจนของนโยบาย
- มาตรฐานของนโยบาย
- การติดต่อสื่อสาร
- บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ
- ทรัพยากร
- ความร่วมมือของประชาชน

8. ปัญหา และอุปสรรคที่พบในระหว่างการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน) ไปปฏิบัติ คืออะไร

.....

.....

.....

9. ท่านมีแนวทางในการแก้ปัญหาที่พบในระหว่างการปฏิบัติงาน อย่างไร และท่านมีข้อเสนอแนะต่อการนำมามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปใช้ในอนาคต อย่างไร

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน(สำหรับเจ้าหน้าที่/บุคลากรภาครัฐ และภาคประชาสังคม)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน และปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมถึงข้อเสนอแนะแนวทางในการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในอนาคต

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะแนวทางการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน เป็นคำถามปลายเปิด สามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้ (ถ้ามี)

3. คำตอบทุกข้อและทุกประเด็นในแบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ ผู้ทำวิจัยถือเป็นความลับและใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้อย่างเดียวเท่านั้น

4. กรุณาอย่าซื้อลงในแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ และสอดคล้องกับความเป็นจริงของท่าน

ขอขอบคุณอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวบัณฑิตา คำยวง

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวท่าน

- 1.1 เพศ () ชาย () หญิง
- 1.2 อายุ () ต่ำกว่า 20 ปี () 20-30 ปี () 31-40 ปี
() 41-50 ปี () 51-60 ปี () 61 ปี ขึ้นไป
- 1.3 ตำแหน่ง () กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
() อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
- 1.4 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง () ต่ำกว่า 2 ปี () 2-5 ปี
() 5-8 ปี () 8 ขึ้นไป
- 1.5 พื้นที่ปฏิบัติงาน () อำเภอเวียงสา () อำเภอบ้านหลวง
() อำเภออำเภอสองแคว

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ความชัดเจนของนโยบาย					
1.1 ท่านคิดว่า แนวทางปฏิบัติของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความชัดเจน					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.2 ท่านเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าและออกพื้นที่จังหวัดน่านได้โดยง่าย และสามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในพื้นที่ความรับผิดชอบของท่านได้อย่างมั่นใจ					
1.3 จังหวัดมีการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงานให้แก่หน่วยงานอย่างชัดเจนและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน					
1.4 หน่วยงานของท่าน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรและงานที่รับมอบหมายภายในหน่วยงาน และระบุรายละเอียดของการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน					
2. มาตรฐานของนโยบาย					
2.1 ท่านคิดว่า การปฏิบัติตามมาตรการควบคุมเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน มีการบังคับใช้ในแต่ละพื้นที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน					
2.2 ท่านคิดว่า ด้านตรวจหรือจุดสกัดดูแลการเดินทางเข้า - ออกพื้นที่จังหวัดน่าน ในแต่ละพื้นที่มีการปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน					
3. การติดต่อสื่อสาร					
3.1 จังหวัดมีการประสานงานและการสื่อสารข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานที่รวดเร็วทันต่อสถานการณ์					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.2 หน่วยงานของท่าน มีการประสานงาน และสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องการปฏิบัติงาน ทั้งภายในหน่วยงานของท่าน และการติดต่อกับหน่วยงานอื่นที่รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์					
4. บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ					
4.1 ท่านมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และแนวทางปฏิบัติของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของท่านเป็นอย่างดี					
4.2 ท่านเห็นด้วยกับแนวทาง วิธีการ และกระบวนการปฏิบัติงานของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน					
4.3 ท่านมีขวัญกำลังใจ และความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน เพียงใด					
4.4 ท่านมีความพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน					
5. ทรัพยากร					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.1 หน่วยงาน/พื้นที่ที่ท่านรับผิดชอบ มีทรัพยากร (งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ หรืออื่นๆ ที่จำเป็น) เพียงพอต่อการดำเนินการตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน ให้บรรลุผลสำเร็จ					
6. ความร่วมมือของประชาชน					
6.1 ประชาชนในพื้นที่ของท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแนวทางมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านอย่างเคร่งครัด					
7. ประสิทธิภาพของการขอการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ					
7.1 ท่านคิดว่า การดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของจังหวัดน่าน เป็นไปอย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์					
7.2 ท่านคิดว่า มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อคัดกรองผู้กระจัดหรือสังเกตอาการผู้ที่เดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่าน สามารถช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้เพียงใด					

8. ในความคิดเห็นของท่าน ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน) ไปปฏิบัติในพื้นที่มากที่สุด โดยให้เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย (ใส่หมายเลข 1-6 หน้าปัจจัยแต่ละข้อ)

- ความชัดเจนของนโยบาย
- มาตรฐานของนโยบาย
- การติดต่อสื่อสาร
- บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ
- ทรัพยากร
- ความร่วมมือของประชาชน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะแนวทางการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน(สำหรับประชาชนทั่วไป)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดน่าน และปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมไปถึงข้อเสนอแนะแนวทางในการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในอนาคต

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะแนวทางการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน เป็นคำถามปลายเปิด สามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้ (ถ้ามี)

3. คำตอบทุกข้อและทุกประเด็นในแบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ ผู้ทำวิจัยถือเป็นความลับและใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้อย่างเดียว

4. กรุณาอย่าซี้อลงในแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ และสอดคล้องกับความเป็นจริงของท่าน

ขอขอบคุณอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวบัณฑิตา ค่ายวง

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวท่าน

- 1.1 เพศ () ชาย () หญิง
- 1.2 อายุ () 15 – 19 ปี () 20 – 25 ปี () 26 – 35 ปี
() 36 – 45 ปี () 46 – 55 ปี () 56 – 65 ปี
- 1.3 อาชีพ () นักเรียน/นักศึกษา () รับจ้าง/ลูกจ้าง
() เกษตรกรรม () ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
() รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ () อื่น ๆ ระบุ
- 1.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
() ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,001 – 10,000 บาท
() 10,001 – 20,000 บาท () 20,001 – 30,000 บาท
() 30,001 – 40,000 บาท () 40,001 บาทขึ้นไป
- 1.5 อาศัยอยู่ในพื้นที่
() ตำบลในเวียง () ตำบลสะเนียน () ตำบลคูเต่า
() ตำบลกองควาย () ตำบลบ่อสวก () ตำบลไชยสถาน
() ตำบลบ่อ () ตำบลผาลังห์ () ตำบลถ้ำมด
() ตำบลเรือง () ตำบลนาซาว

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความชัดเจนของนโยบาย					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.1 ท่านคิดว่า มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความชัดเจน					
1.2 ท่านเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการเข้าและออกพื้นที่จังหวัดน่าน ได้โดยง่าย					
2. มาตรฐานของนโยบาย					
2.1 ท่านคิดว่า มาตรการควบคุมเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน ในแต่ละพื้นที่ มีการปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน					
3. การติดต่อสื่อสาร					
3.1 ที่ผ่านมา จังหวัดน่านได้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเดินทางเข้าและออกพื้นที่จังหวัดน่าน ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างรวดเร็ว ทัวถึง และทันต่อสถานการณ์					
4. บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ					
4.1 ท่านคิดว่า บุคคลต่อไปนี้มีส่วนรวมในการทำให้การนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านไปปฏิบัติในพื้นที่ของท่านบรรลุผลสำเร็จเพียงใด					
- นายอำเภอ/ปลัดอำเภอ					
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับอำเภอ					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล (รพ.สต)					
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น					
- กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน					
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)					
4.2 ท่านคิดว่า กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางทางการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวเพียงใด					
4.3 ท่านคิดว่า อสม. ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางทางการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวเพียงใด					
4.4 ท่านพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่านไปปฏิบัติในพื้นที่ของท่าน เพียงใด					
5. ความร่วมมือของประชาชน					
5.1 ท่านเห็นด้วยกับการนำมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน มาใช้เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพียงใด					
5.2 ประชาชนในหมู่บ้านของท่าน ได้ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่จังหวัดน่านที่ทางจังหวัดกำหนดอย่างเคร่งครัด					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. ประสิทธิภาพของการของการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ					
6.1 ท่านคิดว่า การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของจังหวัดน่าน เป็นไปอย่าง รวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์					
6.2 ท่านคิดว่า การควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่จังหวัดน่าน ประสบผลสำเร็จ					

7. ในความคิดเห็นของท่าน ปัจจัยใดที่ส่งผลให้การนำ “มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก พื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ “ ประสบผลสำเร็จมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย (ใส่หมายเลข 1-6 หน้าปัจจัยแต่ละข้อ) โดยหมายเลข 1 หมายถึงปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดตามลำดับ

- ความชัดเจนของนโยบาย
- มาตรฐานของนโยบาย
- การติดต่อสื่อสาร
- บุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ
- ทรัพยากร
- ความร่วมมือของประชาชน

**ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะแนวทางการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน**

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่ จังหวัดน่าน (ถ้ามี)

.....
.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวบัณฑิตา คำยวง
วัน เดือน ปี เกิด	28 เมษายน 2532
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 น.บ.(นิติศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ พ.ศ. 2555 วท.บ.(เทคโนโลยีชีวภาพ) มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ
ที่อยู่ปัจจุบัน	152 หมู่ที่ 2 ตำบลศรีภูมิ อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน 55140
ผลงานตีพิมพ์	บัณฑิตา คำยวง (ผู้บรรยาย). (25 เมษายน 2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ การนำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 7 (หน้า 45-60). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา

